

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta lesnická a dřevařská

Katedra lesnické a dřevařské ekonomiky

**Analýza sociálně-ekonomických aspektů výkonu práva
myslivosti v honitbě "Myslivecký spolek Chlum Kořenice"**

Diplomová práce

Autor: Bc. David Skala

Vedoucí práce: prof. Ing. Luděk Šišák, CSc.

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. David Skala

Lesní inženýrství

Název práce

Analýza sociálně-ekonomických aspektů výkonu práva myslivosti v honitbě "Myslivecký spolek Chlum Kořenice"

Název anglicky

Analysis of Hunting Right Performance Socio-Economic Aspects on the Chlum Kořenice Hunting Society's Hunting Ground

Cíle práce

Analýza sociálně-ekonomických aspektů výkonu práva myslivosti v komplexním pojetí na příkladu honitby a „Mysliveckého spolku Chlum Kořenice“.

Analýza členské struktury Mysliveckého spolku Chlum Kořenice a jejího dlouhodobého vývoje.

Analýza stavu a vývoje honitby, její kvality, struktury zvěře.

Metodika

Sběr informací o daném mysliveckém spolku a honitbě bude proveden na základě písemných podkladů a dotazníkových šetření.

Diplomová práce bude vycházet ze získaných informací jak o ekonomických – finančních aspektech, tak o sociálních a morálních aspektech.

Sběr údajů bude prováděn dotazníkovou metodou ve vybraném souboru respondentů, kteří působí v uvedeném spolku jako členové nebo stálí hosté.

Zjišťované údaje zohlední náklady na získání kvalifikace pro výkon práva myslivosti, na myslivecké vybavení včetně loveckých zbraní a munice, na lovecky upotřebitelného psa a náklady na běžné aktivity v honitbě, jako je příkrmování, hony, individuální lovy, brigády (úpravy mysliveckých zařízení apod.).

Nákladové položky budou následně porovnány s výnosy plynoucími z výkonu práva myslivosti, a to zejména oceněním získané zvěřiny.

Doporučený rozsah práce

60 stran

Klíčová slova

Výkon práva myslivosti, sociálně-ekonomicke aspekty, myslivecký spolek, honitba, Chlum Kořenice

Doporučené zdroje informací

- FEUEREISEL, J. Ekonomika v současné české myslivosti. In Ekonomické aspekty hospodaření v lesním vegetačním stupni I – lužní lesy. Brno, Ústav lesnické a dřevařské ekonomiky a politiky, LDF, MZLU v Brně, 2006. ISBN 80-7157-987-4.
- FEUEREISEL, J. Zelená čísla o ekonomice v současné české myslivosti: co stojí myslivost v České republice. Praha: Druckvo. Myslivost pro praxi, 2010. ISBN 978-80-904417-6-7.
- HANZAL, Vladimír. Myslivost I. I. vydání. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze ve spolupráci s Druckvo, spol. s r.o., 2016. ISBN 978-80213-2637-8.
- Lovecky upotřebitelní psi. Praha: Vega, 1999. ISBN 80-900754-5-2.
- ZÁSMĚTA, V. Ekonomika československé myslivosti. Praha, SZN, 1968.

Předběžný termín obhajoby

2019/20 LS – FLD

Vedoucí práce

prof. Ing. Luděk Šišák, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra lesnické a dřevařské ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 5. 3. 2019

prof. Ing. Luděk Šišák, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 13. 3. 2019

prof. Ing. Marek Turčáni, PhD.

Děkan

V Praze dne 12. 10. 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma Analýza sociálně-ekonomických aspektů výkonu práva myslivosti v honitbě "Myslivecký spolek Chlum Kořenice" vypracoval samostatně pod vedením prof. Ing. Luďka Šišáka, CSc. a použil jen prameny, které uvádím v seznamu použitych zdrojů.

Jsem si vědom, že zveřejněním diplomové práce souhlasím s jejím zveřejněním dle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách v platném znění, a to bez ohledu na výsledek její obhajoby.

V ..... dne .....

Podpis autora

Poděkování

Tento cestou velmi děkuji prof. Ing. Luďku Šišákovi, CSc. za jeho ochotu, odborné rady a připomínky, které dopomáhaly ke zpracování této diplomové práce. Dále děkuji všem, kteří mi byli nápomocni, MS Chlum Kořenice, Ing. Josefу Poledni.

Abstrakt

Diplomová práce se soustředí na analýzu sociálně-ekonomických aspektů výkonu práva myslivosti v komplexním pojetí, konkretizovanou na honitbu „Myslivecký spolek Chlum Kořenice“. Budou uvedeny základní údaje o spolku, které s prací bezprostředně souvisí, včetně vývoje počtu členů, vývoje stavu zvěře. Diplomová práce bude vycházet ze získaných informací o finančních, ale i sociálních a morálních aspektech, které budou vyhodnoceny. Sběr údajů bude prováděn dotazníkovou metodou ve vybraném souboru respondentů, kteří působí v uvedeném spolku jako členové nebo stálí hosté. Zjišťované údaje zohlední náklady na získání kvalifikace pro výkon práva myslivosti, na myslivecké vybavení včetně loveckých zbraní a munice, na lovecky upotřebitelného psa a náklady na běžné aktivity v honitbě, jako je příkrmování, hony, individuální lovy, brigády (úpravy mysliveckých zařízení atd.). Nákladové položky budou následně porovnány s výnosy plynoucími z výkonu práva myslivosti, a to zejména oceněním získané zvěřiny.

Klíčová slova: výkon práva myslivosti, náklady, sociálně-ekonomické aspekty, ekonomická efektivnost.

Abstract

This thesis focuses on the analysis of social-economic aspects of execution of hunting law in complex situations, specifically for hunting grounds of „the Hunting society Chlum Kořenice“. Basic information about the society, closely connected to the thesis, will be stated including the development of the number of members and quantity of animals. The thesis will proceed from obtained financial information, but also social and moral aspects will be evaluated. The collection of data will be done by questionnaire method in a chosen group of respondents who take part in the mentioned society as members or permanent visitors. Surveyed data will factor in costs of obtaining qualification for the execution of hunting law, of hunting equipment including hunting guns and ammunition, of hunting dogs and costs of common activities in the hunting ground, such as supplemental feeding, organised hunts, individual hunts, voluntary jobs (changes to hunting facilities etc.). Cost items will be compared to profits coming from hunting law execution, mainly from valuation of obtained game.

Key words: execution of hunting law, economic effectiveness , social-economic aspects, costs.

Obsah

1	Úvod.....	11
2	Cíle práce	12
3	Literární rešerše	13
3.1	Historie myslivosti	13
3.1.1	Historie mysliveckých spolků	16
3.1.2	Osobnosti myslivosti v České republice.....	18
3.2	Význam myslivosti z různých úhlů pohledu.....	21
3.2.1	Sociální a mravní aspekt myslivosti	21
3.2.2	Hospodářský aspekt myslivosti	22
3.2.3	Rekreační a zdravotní aspekt myslivosti	24
3.2.4	Sportovní aspekt myslivosti.....	26
3.2.5	Branný aspekt myslivosti.....	26
3.2.6	Kulturní aspekt myslivosti.....	26
3.2.7	Ekologicko - krajinotvorný aspekt myslivosti	28
3.3	Historie Mysliveckého spolku Chlum Kořenice	32
3.4	Vybrané definice ze zákona o myslivosti.....	37
3.5	Ekonomický pohled na myslivost	40
3.6	Myslivost a zemědělství.....	41
4	Metodika	43
4.1	Popis tabulek č. 10 - 20:.....	44
5	Výsledky.....	47
5.1	Vývoj stavu lovu zvěře v MS Chlum Kořenice v letech 1951 - 2019.....	47
5.2	Vývoj stavu a lovu drobné zvěře a lišky v ČR od roku 1966 do roku 2018 ...	51
5.3	Vývoj stavu a lovu spárkaté a černé zvěře v ČR od roku 1966 do roku 2018	55
5.4	Vývoj počtu myslivců v ČR od roku 1976 – 2018.....	58
5.5	Vývoj počtu adeptů myslivosti v ČR od roku 2010 – 2019	58
5.6	Ceny střeliva a jejich vývoj.....	59
5.7	Průměrná cena získání loveckého lístku a zbrojního průkazu v ČR	60
5.8	Ceny loveckých zbraní v ČR.....	60
5.9	Výkupní ceny zvěřiny 2019	61
5.10	Náklady na výkon práva myslivosti v MS Chlum Kořenice.....	62
5.11	Výnosy plynoucí z výkonu práva myslivosti v MS Chlum Kořenice	71
5.12	Porovnání nákladů a výnosů	72
6	Diskuze	73
7	Závěr	77
8	Seznam literatury	78

Seznam tabulek, obrázků, grafů

Tab. 1: Počty ulovené zvěře v MS Chlum Kořenice 1951 - 2019

Tab. 2: Lov drobné zvěře a lišky v České republice v letech 1966 -2018

Tab. 3: Stav drobné zvěře a lišky v České republice v letech 1966 - 2018

Tab. 4: Lov spárkaté a černé zvěře v České republice v letech 1966 - 2018

Tab. 5: Stav spárkaté a černé zvěře v České republice v letech 1966 - 2018

Tab. 6: Ceny střeliva a jejich vývoj od roku 2009 - 2019

Tab. 7: Průměrná cena získání prvního loveckého lístku a zbrojního průkazu v ČR

Tab. 8: Rozmezí a průměrná cena loveckých zbraní v ČR

Tab. 9: Průměrné výkupní ceny zvěřiny

Tab. 10: Náklady na střelivo

Tab. 11: Náklady spojené s časem stráveným v honitbě

Tab. 12: Náklady na držbu loveckého psa

Tab. 13: Náklady na roční členské příspěvky

Tab. 14: Náklady na povinné pojištění pro výkon práva myslivosti

Tab. 15: Náklady na krmivo pro zvěř

Tab. 16: Náklady na využívání osobního automobilu v honitbě

Tab. 17: Ostatní náklady

Tab. 18: Náklady a výnosy plynoucí z brigád

Tab. 19: Výnosy plynoucí z výkonu práva myslivosti

Tab. 20: Porovnání nákladů a výnosů

Obr. 1: Lidová myslivecká společnost – 1950

Graf 1: Porovnání výměry honitby, počtu ulovené zvěře a počtu členů v MS Chlum Kořenice

Graf 2: Porovnání množství drobné zvěře ulovené, vypuštěné a odchycené v letech 1951 – 2019

Graf 3: Vývoj počtu myslivců v České republice v letech 1976 – 2018

Graf 4: Vývoj počtu adeptů myslivosti v ČR v letech 2010 – 2019

Seznam použitých zkratek a symbolů

ČMMJ - Českomoravská myslivecká jednota

ČSMJ - Československá myslivecká jednota

ČLP - Česká plemenná kniha loveckých psů

CIC - Mezinárodní rada pro lov a ochranu zvěře

ČR - Česká republika

MS – Myslivecký spolek

1 Úvod

Důvodem výběru tématu této diplomové práce je dlouhodobý zájem o ekonomicko-sociální aspekty související s výkonem práva myslivosti. Ač je myslivost klasifikována jako zájmová, potažmo sportovní činnost, nelze pominout její ekonomicko-sociální stránku. V konečném důsledku je důležité znát náklady na výkon práva myslivosti v porovnání s hodnotou získané zvěřiny a trofeyí. Úkolem této diplomové práce je proto nabídnout myslivcům i laické veřejnosti informace o finanční stránce současné myslivosti. Práci mohou využít také lidé, kteří by uvažovali o vstupu do myslivosti. Počet jejich aktivních členů stále klesá a jejich věk se zvyšuje, přitom v této souvislosti je třeba zmínit nárůst zvěře vysoké a černé, která bez cíleného chovu působí jak zemědělcům, tak lesníkům významné hospodářské škody. Naproti tomu je dlouhodobě pozorován rapidní úbytek drobné zvěře, ke kterému dochází převážně v polních honitbách. Myslivost je jedna z mála zájmových činností, která je upravována samostatným zákonem a to zákonem 449/2001 Sb. Ke zjištění dat potřebných pro analýzu byla využita dotazníková metoda, které se zúčastnilo 27 respondentů, členů a stálých hostů Mysliveckého spolku Chlum Kořenice. Dále byly využity statistické údaje a informace z kroniky spolku, která je vedena od roku 1949. Některé údaje vycházejí z bakalářské práce autora Ekonomické aspekty výchovy lovecky upotřebitelného psa (ohaře). Pro komplexnost pohledu diplomové práce jsou zde uvedeny údaje o historii a současnosti Mysliveckého spolku Chlum Kořenice. Obsahuje také krátký vstup o vývoji myslivosti jako takové. Dále je zde uveden vývoj stavu myslivců a jednotlivých druhů zvěře v celé České republice. Výstupem je zhodnocení ekonomicko-sociální efektivnosti výkonu práva myslivosti ze zjištěných dat. Uvedená analýza aspektů se nesoustředí pouze na výše uvedený myslivecký spolek, ale je provedena v širším rámci stavu a vývoje myslivosti v ČR.

Obr. 1: Lidová myslivecká společnost - 1950 (Zdroj: Archiv MS Chlum Kořenice)

2 Cíle práce

Cílem práce je:

- vytvořit chronologický přehled historického vývoje Mysliveckého spolku Chlum Kořenice až do dnešní podoby,
- uvést údaje o vzniku myslivosti,
- definovat myslivost dle zákona,
- informovat o aktuálních počtech myslivců a zvěře v České republice,
- zpracovat přehled o vývoji počtu zvěře a členů v dané honitbě,
- vytvořit vývoj cen střeliva,
- stanovit průměrné tržní ceny zvěřiny,
- shrnout údaje získané od respondentů, které se týkají nákladů na běžné činnosti v honitbě.

3 Literární rešerše

3.1 Historie myslivosti

Lovení zvěře a těžení dřeva bylo již od dávných dob, přibližně 500 000 až 100 000 let př. n. l., na území dnešní České republiky volné a přístupné každému. Lov je považován za jednu z nejstarších lidských činností. Za všeobecný a zároveň nejdůležitější zdroj, který přinášel člověku užitek, byla považována divoce žijící zvěř (Boháček, Karas, 1966).

Už ve starší době kamenné, paleolitu, 800 000 – 8 000 př. n. l. zabezpečovala člověku hlavně potravu. Rovněž ostatní produkty – kůže, kožešiny na oděv, parohy, rohy a kosti nacházely všeobecné uplatnění. Pomocí posledně jmenovaných vznikaly různé stavby a nástroje, primitivní lovecké zbraně, jako např. kámen, pěstní klín, kyj, ze kterých se vyvinuly nůž a sekera, oštěp a šíp. Lov nebyl prvobytně pospolnou společností považován za výsadní právo, lovením zvěře se zabýval každý, komu byla potřebná. Byla bohatstvím, které vzniklo v přírodě, nikdo ji nevlastnil a přitom byla základní životní potřebou. Celý soubor příznivých okolností, jako je mírné podnebí, ideálně členitý terén a bohatá různorodá vegetace, zapříčinil to, že na našem území se vyskytovalo zcela mimořádné množství zvěře (Klaus, 2010).

Vznik soukromého vlastnictví předznamenal zánik prvobytně pospolné společnosti a nástup feudalismu (u nás v 10. století). Lov už není právem všech, ale pouze privilegiem vládnoucí třídy, tzv. feudálů. Vznik loveckého práva je důsledkem. Historie loveckého práva je zároveň dějinami vývoje myslivosti u nás. Počátky loveckého práva jsou patrné až za vlády českého knížete Boleslava I. (935 – 967 n. l.). Výhradním právem lovů disponoval pouze panovník a panský stav obecně, tato zákonná úprava vznikla již kolem roku 1000. Vykázala nutnost ubytovat někde lovecký personál, šlechta zřídila k tomuto účelu celé vesnice, některé jejich názvy se zachovaly dosud - Sokoleč, Psáry, Lovčice a další. I lovecké zákony podléhaly úpravám a změnám. Jedna z nich roku 1388 povolovala výkon práva myslivosti i osobám nešlechtického původu. Z panovníků, kteří pozitivně ovlivnili myslivost, lze z hlediska tehdejší doby považovat krále Václava IV. (Boháček, Karas, 1966).

Zvěř byla jen předmětem jednoduchého lovů, na který stačil jeden lovec s lukem nebo kuší a oštěpem. Počet zvěře takovému způsobu lovů plně dostačoval, proto nevyvstávala nutnost zvláštní péče. Nejvíce bylo jelenů (Boháček, Karas, 1966).

Úbytek zvěře je zaznamenán až v souvislosti se zdokonalováním zbraní, naproti tomu její potřeba vzrůstala. Jednoduchý lov se měnil v prestižní, byly pořádány nákladné hony a lovecké slavnosti, které reprezentovaly majitele honitby a jeho majetkové poměry a byly ukazatelem výše společenského postavení. Panstvo se navzájem trumfovalo v množství a pestrosti druhů zvěře, která byla hostům k lovení nabízena. K udržení dostačujícího počtu zvěře v honitbách byly již ve 13. století budovány obory pro zvěř, hlavně jelení. V bažantnicích probíhal intenzivní odchov bažantů. Ve druhé polovině 18. století existovalo již v Čechách 59 obor a 180 bažantnic (PENZUM, 2011).

Se vznikem cílené ochrany a chovu zvěře na jedné straně a jejím vztahem k problematice lovů na straně druhé souvisí vznik myslivosti jako takové. Myslivci byli součástí čeládky. Zprvu se starali hlavně o chov a ochranu zvěře a o několik let později už asistrovali panstvu při lovům. Myslivost se vyučovalo jako každé jiné řemeslo (Boháček, Karas, 1966).

Český sněm svým nařízením, které vydal v roce 1573, položil počátek „oficiální“ myslivosti v našich zemích. Nařízení pojednávalo zejména o vlastnictví pozemků, ale i o ochraně zvěře. I když i nadále považoval lov za výsadu vrchnosti (dominikální právo), vymezoval také to, kdo je oprávněn myslivost vykonávat. V této době se rozvíjí palné zbraně, koncem 17. století se objevují lovecké ručnice. Lovci šlechtického původu se sdružovali v loveckých řádech, které byly k tomuto účelu zakládány. U nás byl nejznámější lovecký řád – Řád sv. Huberta, který založil František Antonín hrabě Sporck v roce 1695 (URL1).

Tzv. císařskokrálovským patentem lesů a dříví, který vydala císařovna Marie Terezie v roce 1754, bylo lesnictví nadřazeno myslivosti. Došlo ke snížení počtu jelení zvěře a rozvíjí se bažantnictví. České puškařství nabývá na věhlasu (Hanzal, 2016).

Řád o myslivosti, který vznikl roku 1786 a týkal se poddaných v mysliveckých robotách, na jedné straně nařizoval těmto povinnost účastnit se honů jako honci a dokrmovat zvěř. Na druhé straně jim bylo z roboty ulevováno. Majitel honitby musel také hradit škody napáchané zvěří na jejich polích, což lze považovat za zákonnou ochranu. Tento řád zavazoval české panovníky k povinnosti hradit takto vzniklé škody. Dodnes se s tímto ustanovením lze setkat, povinnost náhrady škody převzaly myslivecké spolky. Tuto odpovědnost a náhradu za škody napáchané zvěří a výkonem myslivosti řeší zákon č. 449, 2001 Sb. ve znění předpisů pozdějších (Boháček, Karas, 1966).

Dominikální právo spolu s výsadním loveckým právem zaniklo císařským patentem z roku 1849. Za vlastníka honitby byl považován každý, komu patřilo nejméně dvě stě jiter, tj. 115 ha souvislých pozemků. Základ později vznikajících honiteb společenstevních byl položen právě v tuto dobu, protože toto ustanovení se vztahovalo i na majetky občanů sdružené v jedné katastrální obci. Císařský patent stanovil možnost pronájmu honitby. Chov drobné zvěře nabírá na intenzitě. Jako jeden ze způsobů ochrany drobného užitečného ptactva zaniklo v 19. století sokolnictví. V této době také vyhynul v Čechách bobr a velké šelmy. Do Čech jsou dováženy nové druhy bažantů, muflon, jelenec běloocasý a jelen sika. Loví se různými způsoby. Šoulačka, čekání a slídění jsou lovy osamělé, kruhová leč, naháňky a ploužení jsou lovy společné. Specifické jsou lov na újedi, vábení a jim podobné (URL1).

Zákon o myslivosti nahradil Císařský patent v Čechách roku 1866, roku 1873 na Moravě a roku 1877 ve Slezsku. Zákon stanovil, že právo myslivosti je právem reálným a je nerozlučně spjato s vlastnictvím pozemků. Nejnižší přípustná výměra byla 115 ha souvislé honební plochy. I nadále dochází k importaci některých druhů živočichů, jako je ondatra, kamzík, divoký krocan, a do volné přírody je vypuštěn rys. Pokračuje modernizace palných zbraní (Boháček, Karas, 1966).

O pět let později, než je v roce 1918 vyhlášena Československá republika, je založena Československá myslivecká jednota. Základním dokumentem zůstává Zákon o myslivosti z roku 1929, který doplňuje tzv. Malý honební zákon. Byl vydán jako reakce na velké ztráty na zvěři, kterou zdecimovala neobvyčejně krutá zima toho roku. Zákon ve snaze ochránit zvěř přesně vymezil dobu hájení a dobu odstřelu a z výkonu práva myslivosti vyloučil dělnickou třídu. Nové lovecké lístky se přestaly vydávat. (PENZUM, 2011)

Za doby okupace Československa Německem bylo v roce 1941 vydáno tzv. protektorátní vládní nařízení o myslivosti. Změnila se nejmenší přípustná výměra honitby na 150 ha a bylo zavedeno povinné fyzické členství v České myslivecké jednotě (Boháček, Karas, 1966).

Zákon o myslivosti č. 225 ze dne 18. 12. 1947, který nabyl platnosti dnem 1. ledna 1948, sjednotil po osvobození honební právo pro celé území Československa. Zpřístupnil výkon myslivosti všem lidem (Wolf, 1983).

I když právo myslivosti zůstalo spojeno s vlastnictvím honebních pozemků, pozornost zákona se obrací i k ochraně zvěře a jejímu národochospodářskému významu. Zákon stanovil nejmenší zákonem přípustnou výměru honiteb a odlišil její dva druhy. U honiteb společenstevních se jednalo o 150 ha. Tyto byly utvořeny ze souvislých pozemků různých vlastníků v rámci katastrálního území obce. U honiteb vlastních, tj. utvořených ze souvislých pozemků jednoho vlastníka bez ohledu na katastrální hranice byla minimální výměra stanovena na 200 ha (Wolf, 1983).

Zákonem o myslivosti č. 23/1962 Sb. byl odloučen výkon práva myslivosti a vlastnictví honebních pozemků. Výkon práva myslivosti byl navázán na jejich užívání. Tímto způsobem měly být zajištěny optimální podmínky pro chov zvěře. Právo myslivosti příslušelo organizacím, státním lesům, statkům, zemědělským družstvům a mysliveckým sdružením. Minimální výměra honitby byla stanovena na 500 ha. Aby se zvětšila výměra polí, docházelo k rozorávání remízků a mezí. Rozvoj zemědělské mechanizace a chemizace se projevil na znečištění vody, půdy a ovzduší. Zvýšil se počet škod napáchaných tímto způsobem na zvěři, došlo k masivnímu úbytku drobné zvěře (Wolf, 1983).

Na základě celospolečenských změn v roce 1989 byl roku 1992 vydán zákon o myslivosti č.270/1992 Sb. Řídícím orgánem myslivosti bylo určeno Ministerstvo zemědělství. Minimální výměra honitby činí i nadále 500 ha. Právo výkonu myslivosti je opět přiznáno majitelům půdy. Pronajímat si honitbu mohou osoby právnické i fyzické, ale samotný výkon práva myslivosti je přiznán pouze kvalifikovaným myslivcům. Byly definovány škody na zvěři a zvěř byla rozdělena na zvěř užitkovou a zvěř škodnou. V roce 2001 došlo k jeho novelizaci, zákonem o myslivosti č. 449/2001 Sb., který je platný dodnes (URL1).

3.1.1 Historie mysliveckých spolků

Myslivci se sdružovali již od dávných dob. Nejprve se tato potřeba objevila u myslivců z povolání.

První u nás doložený myslivecký spolek, Lovecké bratrstvo, vznikl na Hosíně u Hluboké. Tato významná organizace sjednocovala myslivce z povolání, kteří působili na jihu Čech, a její základy byly položeny v roce 1699. První myslivecký spolek sdružující jak myslivce z povolání, tak myslivce ze záliby byl Pražský lesnický spolek Hubertus, který vznikl roku 1868.

Na jeho základech byl roku 1883 vybudován Ústřední spolek pro ochranu honby a chov loveckých psů v Praze. Rok 1919 je rokem založení Loveckého kynologického říšského svazu. Jsou doloženy ještě celé řady menších loveckých spolků (Červený et al., 2003).

Československá myslivecká jednota vznikla 22. dubna 1923. Prostřednictvím spolků a klubů v ní byli sdružování myslivci. Po vydání zákona č. 225/47 Sb. o myslivosti se členství v ČSMJ stalo povinností pro každého myslivce. K zakládajícím členům ČSMJ patřily např. Ústřední spolek pro ochranu honby a chov loveckých psů v Čechách, Lovecký klub v Českých Budějovicích a další. Ve stejném roce zahájil svou činnost časopis Stráž myslivosti. Dalším významným počinem směrem k organizovanosti bylo založení ústřední plemenné knihy loveckých psů. Na počátku své existence měla ČSMJ 36 spolků a asi 3000 členů. Roku 1928 byla zavedena pro členy ČSMJ povinnost odebírat časopis Stráž myslivosti a připojistit se na odpovědnost z výkonu práva myslivosti. Roku 1932 na památku a čest Karla Podhajského byly uspořádány první všeestranné zkoušky ohařů, které se konají do dnešní doby, pod tradičním názvem Memoriál Karla Podhajského (Wolf, 1983).

Zavedení prvních mysliveckých zkoušek se datuje od roku 1941. Když v lednu roku 1948 vstoupil v platnost nový myslivecký zákon, měla již ČSMJ 124 900 členů (PENZUM, 2011).

Československý myslivecký svaz vznikl roku 1961 a jednalo se o jedinou celostátní společenskou, mysliveckou organizaci, která sdružovala všechny myslivce. Hlavní funkcí této organizace byla zejména výchovná činnost cílená na členy. Celkový vývoj ČSMS korespondoval s tehdejší celospolečenskou situací a sledoval zejména politické cíle. Ústřední řízení myslivosti, dozor nad hospodařením mysliveckých sdružení a zejména pak plnění plánu mysliveckého hospodaření a lovů bylo zajišťováno Ministerstvem zemědělství a lesního hospodářství v součinnosti s krajskými a okresními pobočkami. Činnost ČSMS se soustřeďovala na zajištění chovu lovné zvěře a její ochranu, na chov a výchovu lovecky upotřebitelných psů. Jeho podpora byla patrná rovněž v oblasti rozvoje loveckého střelectví a zazvěřování honiteb. ČSMS se stal organizátorem a garantem zkoušek z myslivosti pro uchazeče o první lovecký lístek (Boháček, Karas, 1966).

První informace o škodlivém vlivu používání mechanizace a chemizace v zemědělství byly oznámeny v roce 1966.

V této souvislosti byl zaznamenán pokles stavu drobné zvěře, zvláště koroptví. Trvalým zhoršením přírodních podmínek se také zabýval sjezd Českého mysliveckého svazu (PENZUM, 2011).

Nový zákon o myslivosti č. 270/1992 Sb. byl reakcí na celospolečenské změny. V souladu se snahami o demokratizaci společnosti po roce 1989 se Český myslivecký svaz stal organizací s dobrovolným členstvím myslivců a byl oficiálně vyloučen ze spoluúčasti na řízení myslivosti. Myslivecká sdružení se stala samostatnými právními subjekty. Na tyto události reagoval poslední sjezd ČMS 19. září 1992, který přijal změny struktury organizace, a na jejich základech ustanovil Českomoravskou mysliveckou jednotu. Českomoravská kynologická jednota byla registrována v roce 1994 (PENZUM, 2011).

Za hlavní směry své činnosti, které ČMMJ projednala a schválila na sjezdu v roce 2011, označila: podílet se na změnách pochopení a s tím související podporou myslivosti veřejnosti, prezentovat myslivost jako nedílnou součást ochrany přírody, která má význam pro celou společnost, zlepšit a vyhledávat příležitosti jak ovlivňovat a vychovávat děti a mládež, chránit krajinu a biotopy zvěře, spolupracovat se zákonodárnými sbory na přípravě a tvorbě mysliveckých zákonů (PENZUM, 2011).

Tyto záměry jsou považovány za stěžejní dodnes.

V souladu se změnami v legislativě se v současnosti zapojuje do mysliveckého dění i několik dalších organizací. Nejvýznamnější zůstává Českomoravská myslivecká jednota, dále pak HALALI všeobecná pojišťovna, a.s., MYSLIVOST s.r.o., Českomoravská kynologická jednota, Českomoravská kynologická unie, Český svaz ochránců přírody, Hnutí DUHA. (Červený et al., 2003).

Mezi mezinárodní organizace patří Mezinárodní rada pro lov a ochranu zvěře (CIC). Dále pak Federace organizací pro myslivost a ochranu přírody v EU a další. (Červený et al., 2003).

3.1.2 Osobnosti myslivosti v České republice

Myslivost stejně jako každá oblast lidského zájmu je úzce svázána s aktivitou a osobním nasazením lidí, kteří se v tomto odvětví angažují. Pro mnohé z nich se stala více než koníčkem, kterým naplňují svůj volný čas, a je pro ně formou odpočinku a relaxace.

Níže jmenované osobnosti z dějin i současnosti zasvětily myšlenkám myslivosti svůj život a staly se pro ně i polem profesní působnosti. Bez těchto významných osobností by nebyl možný pokrok, jejich myšlenky nás dodnes inspirují.

František Antonín hrabě Špork (Sporck);(1662 – 1738), byl významnou osobností baroka v českých zemích, mecenáš umění a zásadní postava v dějinách myslivosti. Do šlechtického stavu vstoupil díky vojenským zásluhám svého otce, kterým byl generál Jan Špork. Kvůli nešlechtickému původu jím česká šlechta opovrhovala, a proto se celý život snažil svými aktivitami stavovské rozdíly vyrovnávat. Síla jeho vlivu na dění v myslivosti byla také posilována postavením u dvora, dosáhl hodnosti císařského komorníka, královského místodržitele a tajného rady. Loveckým radovánkám se oddával především ve svých honitbách, které patřily k jeho četnému majetku – např. Kuks a Lysá nad Labem. Do dějin myslivosti se významně zapsal 3. listopadu 1695, kdy v Lysé nad Labem zakládá Řád svatého Huberta. Byl také prvním velmistrem tohoto řádu. Proslul jako organizátor parforských honů, zavedl troubení při honech, podílel se na úpravě honiteb, chovu loveckých psů a zakládání obor, bažantnic a kačenáren. Podporoval vývoj a modernizaci konstrukcí loveckých palných zbraní. Zemřel v Lysé nad Labem 30. března 1738 ve věku 76 let (PENZUM, 2011).

Antonín Vincenc Lebeda (1797 – 1857), nejproslulejší český puškař 19. století a významný konstruktér palných zbraní (Hanzal, 2018).

Prof. Ing. Antonín Dyk (1871 – 1952), významný publicista, jehož oborem byla především myslivost a lesnictví. Několik let zastával post předsedy ČSMJ. Byl také v té době jediným profesorem myslivosti na lesnické fakultě v Brně (PENZUM, 2011).

Josef Žalman (1884 – 1947), literát a jednatel ČSMJ (URL4).

Jaroslav Svoboda (1883 – 1968) spoluzakládal ČSMJ, byl redaktorem Stráže myslivosti (Hanzal, 2016).

Prof. Ing. et Ing. h.c. Josef Hromas (1935 – 2012), velmi uznávaná kapacita naší myslivosti. Byl profesorem Vysoké školy zemědělské, poté na Lesnické a dřevařské fakultě Mendelu v Brně. Nelze opomenout funkci místopředsedy Mezinárodní rady pro myslivost a ochranu zvěře CIC, funkci místopředsedy komise CIC pro výstavy a trofeje, členství ve správní radě evropské federace mysliveckých svazů (Hanzal, 2016).

Doc. PhDr. Vilém Sallač (1852 – 1927) se zasloužil o prohloubení poznatků o paroží zvěře a proslul také svou sbírkou o paroží jelenovitých. (Hanzal, 2016).

Prof. RNDr. Zdeněk Veselovský DrSc. (1928 – 2006) pracoval dlouhá léta jako ředitel Zoologické zahrady v Praze, byl znám také jako významný ornitolog, etolog, zoolog a aktivní myslivec (Hanzal, 2016).

MVDr. Pavel Forejtek CSc. (1951), autor publikací Hygiena zvěřiny, Správné ošetření a zdravotní posouzení ulovené zvěře. Tyto publikace slouží dnes jako základní literatura pro získání odborné způsobilosti prohlížitele zvěřiny (Hanzal, 2016).

Ing. Josef Lochman, CSc. (1927 – 1990), výzkumný pracovník, myslivecký funkcionář a dlouholetý člen komisí CIC zabývající se zejména problematikou spárkaté zvěře (Hanzal, 2016).

Ing. Ctirad Rakušan (1922) je autorem publikací Základy myslivosti, Myslivecká mluva a Posuzování věku živé a ulovené zvěře (URL4).

Další skupinou významných osobností jsou proslulí čeští kynologové.

Karel Podhajský (1871 – 1930), jeden z nejslavnějších kynologů a zakladatelů Československé lovecké kynologie a myslivosti. Založil také plemennou knihu loveckých psů (Člp). Dodnes je na jeho počest pořádána mezinárodní soutěž ohařů Memoriál Karla Podhajského (PENZUM, 2011).

Richard Knoll (1893 – 1973), nejproslulejší chovatel krátkosrstých ohařů. S tím úzce souvisí jeho role zakladatele klubu Krátkosrstý ohař. Dodnes je považován za předního českého kynologa. Na jeho počest je každoročně pořádána vrcholná národní kynologická soutěž pro ohaře Memoriál Richarda Knolla (PENZUM, 2011).

Krása přírody inspirovala i výtvarné a hudební umělce.

Jaroslav (Sláva) Štochl (1913 – 1990) zabýval se uměleckou fotografií (PENZUM, 2011).

Jiří Židlický (1895 – 1950) kreslil a maloval zvěř a les (PENZUM, 2011).

Leopold Jan Antonín Koželuh (1747 – 1818), hudební skladatel (PENZUM, 2011).

Josef Selement (1926 – 2003), hudebník, který se specializoval na hudbu pro horný a lovecké rohy (PENZUM, 2011).

3.2 Význam myslivosti z různých úhlů pohledu

3.2.1 Sociální a mravní aspekt myslivosti

Za pravou myslivost nelze rozhodně považovat pouhé hubení a vybíjení zvěře. Stejně jako nelze za myslivce považovat toho, kdo vidí v myslivosti jen zabíjení spojené s překonáváním překážek. Pojmy střelec, myslivec a lovec získávají na základě této odlišnosti a v tomto kontextu své přesné vymezení (URL10).

Za smysl a cíl myslivosti považujeme zachování a hájení všech druhů zvěře. Uvážlivým lovem lze udržovat rovnováhu v přírodě i rovnováhu mezi zájmy člověka a přiměřenými stavami zvěře. Myslivec zůstává v úzkém kontaktu s přírodou v každém ročním období a za všech podmínek je povinen respektovat její zákony, vnímat a chránit její krásu a bohatství (Javůrek, 1961).

Správný vztah spočívá v nalezení adekvátního poměru mezi zálibou a povinností, v poznání a pochopení přírody se nalézá cesta k její ochraně. Etika a chování člověka, který se myslivostí zabývá, jsou ovlivněny krásou, bohatstvím a nekonečností přírody. Srdce se mnohdy pozastaví nad krásou, kterou rozum ani neumí vysvětlit, a člověk se po takovém zážitku stává mravnějším, ušlechtilejším a vnímavějším. Tento hluboký prožitek umožňuje zároveň opanovat vrozený lovecký pud a střeleckou vášeň. Jedná se o nástrahy, kterým je lehké podlehnout (URL9).

Odpovědně vykonávaná myslivost je jednak záležitostí přísné výchovy, jednak sebeukáznění. Myslivec by měl vždy zachovat bezpečnost při používání střelných zbraní, rozvahu a chladnou hlavu v nebezpečných situacích. Myslivost má nejen edukační, ale i etický význam. Láska k přírodě vede myslivce odědávna k tomu, aby usilovali o zachránění některých druhů zvěře, kterým hrozí zničení (Boháček, Karas, 1966).

Z myslivců a lesníků se rekrutovali první ekologové, pod jejichž nátlakem byla i v našich zemích ochrana přírodních památek, mezi něž náleží i vzácné druhy zvěře, uzákoněna. K zachování společenstev ve svém původním prostředí jsou zřizována chráněná území, národní parky a státní rezervace. Jedním z kritérií posuzování kulturní vyspělosti národa je uchování živého bohatství přírody Za nejkrásnější ozdobu naší přírody a zároveň za její nejpřirozenější součást lze považovat zvěř. Prostředí lesů, polí a vod stále inspiruje mnohé výtvarné umělce, malíře a sochaře (Boháček, Karas, 1966).

Umělecká díla s mysliveckými náměty, která zdobí četné galerie a zámecká prostředí, jsou zobrazována nejen malířskými prostředky, ale nacházejí svou podobu i v sochách, keramice, gobelínech a řezbářských dílech. I mistři slova, básníci, spisovatelé a hudební skladatelé nalézají v mysliveckém a lesnickém prostředí svou inspiraci. Naše lidové a národní písňě opěvují myslivce a zvěř (Boháček, Karas, 1966).

Činnost myslivců reaguje na stále se měnící podmínky, k tomu jim pomáhá myslivecká literatura. Základy a to nejdůležitější z oboru lze nalézt v knize Penzum. K rozvíjení odborného povědomí myslivců je vydáván časopis *Myslivost*. K rozšíření informací a výchově myslivců slouží odborná myslivecká literatura. Výchovu široké veřejnosti a propagaci myslivosti obstarávají především myslivecké filmy a pořady. Pořádání muzejních výstav a stálých expozic je obvyklé v místech, která jsou k tomu předurčena, např. zámek Lednice, lovecký zámeček Ohrada u Hluboké a Zemědělské muzeum Kačina (Boháček, Karas, 1966).

Není jednoduché definovat a postihnout všechny obory lidské činnosti, které myslivost ovlivňuje a do kterých zasahuje. Její pozitivní vliv je patrný zejména v těchto hlavních oblastech.

3.2.2 Hospodářský aspekt myslivosti

Hospodářský aspekt patří k nejdůležitější funkci myslivosti z důvodu uspokojování základních potřeb společnosti. Mezi ně náleží získání zvěřiny, kůže, kožešin, srsti, peří, parohoviny, rohoviny, zubů, spárků. Pro myslivce jsou rovněž důležité trofeje. Výše jmenované produkty získané ze živé zvěře si uchovaly důležitý atribut, který souvisí s využíváním přírodních zdrojů, které jsou pro ostatní hospodářská zvířata nedostupné.

Tyto přírodní zdroje dokážou volně žijící živočichové v jednotlivých ekosystémech přeměnit na vysoce hodnotnou bílkovinu. Produkce zvěřiny je důležitá, přesto je veřejností velmi podceňována.

V mysliveckém roce 2017/2018 byl uloven a společností spotřebován rekordní počet těchto druhů zvěře: prase divoké 230 065 kusů, jelen evropský 27 888 kusů, daněk evropský 23 142 kusů a sika japonský 17 172 kusů. Oproti tomu na historicky nejnižší počet ulovených kusů dosáhl zajíc polní 26 830.

Ostatních druhů zvěře byl uloven tento počet: srnec obecný 103 492 kusů, muflon 9 630, bažantí zvěř 452 550, kachna divoká 238 559, liška 72 806 kusů. V součtu se jedná o cca 30 077 tisíc tun všech produktů poskytovaných ulovenou zvěří (Boháček, Karas, 1966).

Dle současných výživových poznatků je zvěřina ceněna především pro svou kvalitu, protože živočišná bílkovina, kterou zvěřina obsahuje, nabírá svůj objem v přirozeném prostředí. Na rozdíl od hospodářských zvířat si zvěř sama potravu vybírá, je proto přirozené, že se živí tím, co považuje za nejkvalitnější. Z toho plyne, že zvěřina obsahuje daleko více vitamínů, minerálů, především vápník, fosfor a železo. Nezanedbatelný je také fakt, že maso získané z živé zvěře obsahuje minimální množství tuku. Na vlastnosti zvěřiny má zásadní význam způsob usmrcení, který by měl být v souladu s mysliveckými zásadami. Velký vliv má způsob ošetření zvěřiny, skladování a kvalita zpracování. Bílkovina pocházející z živé zvěře je dnes dle moderních zásad označována za biopotravinu. Přestože je maso z volně žijící zvěře hospodářsky nejdůležitějším produktem, nelze opomenout i další. Zejména kůže, kožešiny, srst, peří a parohy. Jejich využití nalézáme především v oděvnictví, ve výrobě ozdobných předmětů a módních doplňků. Tyto materiály jsou ceněné nejen z hlediska estetického, ale rovněž z hlediska svých vlastností, kterými jsou např. u srsti vlastnosti termoizolační. Peří lze využít jako izolační materiál, častěji se však používá jako módní doplněk nebo šperk. Výše uvedené produkty nalézáme v hojně míře též v našich lidských obydlích jako předložky, přehozy, dekorace, osvětlení, věšáky. Pro myslivce jako takové nejsou tyto předměty ničím jiným než připomínkou úspěšného lovů. Nezanedbatelné jsou z hlediska hospodaření výnosy plynoucí z poplatkových lovů. Takto získané finanční prostředky plynou do hospodářského výsledku honitby, potažmo ekonomiky celého státu. Výnosy pro obě strany přináší také nájem honitby a další poplatky, úhrady škod spáchaných zvěří, péče o zvěř, úhrady vyměřené za různé administrativní úkony (vydávání loveckých lístků, průkazů zbraní a zbrojních průkazů) (Boháček, Karas, 1966).

Dále pak potřeby pro výkon práva myslivosti, jako jsou oděvy, obuv, zbraně a střelivo, terénní vozidla a pohonné hmoty, potřebné k obhospodařování honitby. Další výnos plyně z pořádání kulturních akcí a lovecké turistiky. Jak již bylo uvedeno, všechny zmiňované finanční toky představují zisk nejen pro honitbu, regionální podnikatele, ale i pro stát formou daní. S poskytováním všech těchto vyjmenovaných služeb je spojen fakt, že jsou zabezpečovány lidmi, kterým myslivost zajišťuje zaměstnání.

Díky mnohatisícové základně příznivců myslivosti je myslivost stále významnou hospodářskou aktivitou s celospolečenským ekonomickým významem. Nejhmatatelnějším produktem je produkce zvěřiny, nesmíme ovšem opomenout finanční toky, které souvisí s pořizováním mysliveckých potřeb, provozních nákladů, nájmů, úhrad škod páchaných zvěří apod. (Boháček, Karas, 1966).

3.2.3 Rekreační a zdravotní aspekt myslivosti

Myslivost má i význam rekreační, provozování myslivosti přispívá ke zlepšení lidského zdraví. S rozšiřující se industrializací našeho života vzrůstá popularita aktivit, které jsou vykonávány v přírodě. Myslivost je takovou aktivitou, která sjednocuje fyzickou námahu, pohyb na čerstvém vzduchu a uvolnění se od psychického napětí. Jedná se o významný způsob trávení volného času, a to především na vesnicích a menších městech. Výsledkem výkonu práva myslivosti je zlepšení psychického stavu, osvěžení, zvýšení odolnosti, bystrosti, pevnosti vůle a vytrvalosti. Na rozdíl od jiných krátkodobých rekreačních aktivit, pod kterými si lze představit např. aktivity provozované pouze při dovolené, je myslivost činností dlouhodobou. Velká část myslivců se této aktivní činnosti věnuje celý život a pro velkou část z nich se stává součástí jejich životního stylu a posláním. Myslivost, která se stane součástí každodenní reality, ovlivňuje nejen myslivce samotného, ale i rodinné příslušníky, kteří jsou buď přímo, nebo okrajově do těchto aktivit zapojováni. Stejně jako v jiných odvětvích, tak i v tomto roste profesionalita v přímé úměrnosti k vynaloženému času, a to platí nejen pro jednotlivce, ale i pro celý obor. Úkony spojené s myslivostí jsou vysoce proaktivní. Jejich naplnění vede ke zvýšení tělesné námahy, a až na drobné výjimky jsou vykonávány ve volné přírodě. Toto je beze zbytku naplněno nejenom při klasických mysliveckých a loveckých aktivitách, jako např. individuální lov, ale celým systémem činností, kterými jsou výstavba mysliveckých zařízení, krmení zvěře, péče o vodní zdroje a podobně (URL3).

Výše uvedené činnosti nejsou považovány za aktivní pouze z pohledu fyzického, ale mohou být i činnostmi z pohledu vzdělávacího. Jako např. četba periodik, literatury, orientace v moderních technologiích a udržování odborné způsobilosti. Návštěvou výstav, veletrhů, kulturních a společenských akcí podporují myslivci rozvoj jednotlivých lokalit, at' už využíváním služeb nákupních, ubytovacích a stravovacích, které region nabízí (URL3).

Stále více se hovoří o nutnosti větší otevřenosti myslivosti vůči laické veřejnosti, a to především v obcích. Myslivecké plesy a zábavy, poslední leče, mše, akce pro děti a mnohé další tvoří velkou část společenského a kulturního života ve vesnicích a malých městech. Tyto akce se stávají součástí cyklu tradičních událostí, které se stále opakují a jsou veřejností očekávány a vítány. Poslání myslivosti mění svou roli i v kontextu současného životního stylu. V naší společnosti čím dál více převládají rysy konzumní společnosti, upřednostňování hmotných statků nad nehmotnými (URL3).

Vše se zakládá na materiální podstatě dané věci a ekonomických podmínkách našeho života. Naše společnost klade čím dál vyšší požadavky na velké množství výrobků, zboží, materiálů a energií, jejichž produkce má na přírodu negativní dopad tím, že ji zatěžuje velkým množstvím odpadu. Vše se výrazněji projevuje především u mladší generace porozuměním přírodním zákonitostem. Toto lze uvést jako jeden z mnoha důvodů nezájmu mladých lidí o myslivost, potažmo o přírodu. Odpočinkové aktivity by se přitom měly opírat zejména o nemateriální požitky, protože jen tak budeme schopni utvářet svůj pohled na život v souladu s realitou (URL3).

Technické vymoženosti a média, např. televize, počítače, telefony, které se stávají přirozenou součástí našich životů, jsou spojeny se zkracováním vzdáleností mezi lidmi. Komunikace se přesouvá z reality do virtuálních sfér. Tento stav omezuje nejen fyzický pohyb lidí, ale přispívá k zakotvení určitých zjednodušených dogmat u laické veřejnosti, které vedou ke kritice a negativnímu postoji k myslivosti. Fyzická zátěž, která je s výkonem práva myslivosti přímo spojená, zvyšuje odolnost organizmu, podporuje rozvoj myšlení a pomáhá vyhnout se mnohým civilizačním chorobám. Výsledkem této fyzické aktivity je relaxace, regenerace a to nejen těla, ale i ducha (URL3).

Výše uvedené souvislosti by mohly sloužit jako souhrn argumentů pro výběr myslivosti jako volnočasové a rekreační aktivity. Bohužel se stále nedaří, ani s pomocí výše uvedených faktů, celou společnost převychovat.

Mnohdy by jí stačilo pootevřít oči. Nicméně aktivní myslivci, jejich osvícení přátelé a kolegové jsou významnou částí naší společnosti, na kterou mají nemalý vliv. Ve výše uvedených důsledcích myslivost ovlivňuje značnou část lidské populace a vzhledem k historii má v naší současnosti nezastupitelné místo. Svou podstatou umožňuje reálný pohled na skutečnosti a vede k aktivnímu životnímu stylu.

Pomáhá tvořit žebříček hodnot a postojů, ve kterých převládají hodnoty nehmotné. Toto je velmi důležité především u mladší generace, na které závisí naše budoucnost (URL3).

3.2.4 Sportovní aspekt myslivosti

Myslivost a sport mají mnoho společného. Nelze však myslivost pokládat pouze za sportovní odvětví. Vyznačují se sice velmi podobnými rysy, kterými jsou dobrovolnost, a obě vedou k osvěžení a rekreaci v souvislosti s čerstvým vzduchem, na kterém probíhají. Posilují tak tělo i mysl (PENZUM, 2011).

Myslivost je stejně jako sport v určitých oblastech velmi fyzicky náročná aktivita a dalo by se říci, že udržování fyzické zdatnosti myslivce posiluje výkonost celé honitby. V této části nelze opomenout mysliveckou aktivitu, která je samostatným sportovním odvětvím, ačkoliv s tím z hlediska mysliveckých zásad nelze zcela souhlasit. Jedná se o střelectví. Při sportovní střelbě není mezi střelcem a objektem žádný vztah, cílem je střelba. Oproti tomu zásadou myslivosti je to, že při lovu stojí na prvním místě vždy objekt. Hraje významnou roli v rozhodování o střelbě. Objekt je také předmětem péče a ochrany, střelba je jen prostředkem (PENZUM, 2011).

3.2.5 Branný aspekt myslivosti

Dnes je především záležitostí historickou. V minulosti byly vytvářeny tzv. myslivecké oddíly, jejichž členové byli skutečně povoláváni z řad myslivců. Tyto oddíly byly nasazovány především tam, kde byl zapotřebí zásadní úder palnou zbraní. Bylo zde využíváno zručnosti myslivců a dovednosti střílet. Dalším důvodem k povolávání myslivců do armády byl předpoklad, že lov zbystřuje vjem, cvičí pozornost a orientaci, zlepšuje odhad vzdáleností, otužuje a fyzicky posilňuje, člověk rozvíjí svou duchapřítomnost, podnikavost, chladnokrevnost, opatrnost, trpělivost, vytrvalost a odvahu. Lovec musí konat rychle, jistě a pohotově (PENZUM, 2011).

3.2.6 Kulturní aspekt myslivosti

Myslivost je inspirací snad pro všechny umělecké obory a to především pro písemnictví, hudbu, výtvarné umění a stavebnictví. Myslivecké trofeje tvoří základy četných sbírek.

V písemnictví se první spis o lovcu a lovené zvěři objevil už ve starověku u nejslavnějšího autora loveckých děl Xenofona (5. stol. př. n. l.). Náměty z myslivosti se v jeho díle opakují.

Významným dílem je latinský spis „O umění lovů s ptáky“ císaře Fridricha II., z první poloviny 13. století. První odborná lovecká kniha pochází z Francie z druhé poloviny 14. století, její název lze opět přeložit jako *Kniha o lovů*. Významnými spisovateli té doby byli H. F von Fleming, dalšími H. W. Döbel, C. L. E. H. F. von Wildungen, G. L. Hartig, C.E. Diezela. V 19. století zažívá rozmach především literatura týkající se lovecké kynologie. Nejznámějším časopisem vycházejícím k tomuto tématu byl časopis *Zvěř a pes*. Zmínku o myslivosti nacházíme též v Kosmově Kronice české a v Kronice tkř. Dalimila. Dále jsou obsaženy v zákonodárných písemnostech (Hromas, 2008).

Prvním mysliveckým autorem, kterého lze považovat za našeho autora, byl Johann Wilhelm von Pärson, který byl poděbradským císařem a vrchním lesmistrem. Název jeho díla je možno přeložit jako *Ušlechtilý lovec jelenář*. První mysliveckou knihou v českém jazyce byla kniha *Lesní ouředník, neb Polesný a Revírník v lesním a honném (to je mysliveckém) hospodářství dle zákona vycvičený*. V druhé polovině 19. století začal rozvoj odborné myslivecké literatury. Mezi takové patří *Zábavy myslivecké, Myslivecká mluva, Háj, Bažantnictví*. V daném časovém horizontu byly též vydávány monografie zabývající se zoologií, kynologií a střelectvím. Neznámějším autorem myslivecké literatury 20. století byl Josef Václav Rozmara (1872 – 1951). V roce 1923 začala ČSMJ vydávat časopis Stráž myslivosti, který vychází od roku 1953 dodnes, pod názvem *Myslivost*. Od roku 1991 je publikována také *Silva Bohemica* a od roku 1998 *Svět myslivosti*. Na závěr nelze opomenout, že díle Wiliama Shakespeara je více než několik set zmínek o zvěři a lovectví (PENZUM, 2011).

Myslivost a hudba jsou vzájemně pevně propojeny zejména skrze loveckou hudbu, povely, signály atd. Zmiňme alespoň několik světových hudebních skladatelů, kteří se myslivostí a lovem nechali inspirovat. Johann Sebastian Bach, Joseph Haydn, Felix Mendelssohn – Bartholdy, Gustav Albert Lortzink a zvláště pak Karl Maria Weber. Troubení na lov se v českých zemích začalo požívat na přelomu 17. – 18. století. Nejvýznamnější tuzemští autoři jsou Pavel Josef Vejvanovský, Jan Antonín Koželuh, Pavel a Antonín Vraničtí. Ze slavných českých děl je nutno uvést Smetanovu symfonickou báseň *Vltava, Z českých luhů a hájů*, Dvořákovu operu *Rusalka* a Janáčkovy *Příhody lišky Bystroušky*. Motivy z myslivosti se prolínají i do poslechové a taneční hudby, hlavně pak do národních písni a tvoří pak mezi ostatními žánry velmi hojně zastoupenou skupinu (Hanzal, 2016).

Výtvarné umění, které čerpá náměty z myslivosti, je nejstarším odvětvím z výše zmíněných. Jsou za něj považovány už jeskynní malby například v Altamiře. Dalšími pak byly hliněné plastiky. Další lovecké výjevy nacházíme v Mezopotámii, Řecku a Římě a pochází z doby starověku. S rozmachem feudálního lovectví během 17. a 18. století dochází k rozvoji výtvarného umění zaměřujícího se především na mytologické výjevy, zátiší, portréty a krajinomalby. Největší proslulosti dosáhli autoři Peter Paul Rubens, Frans Snyders, Johannes Fit a rodiny Hamiltonů. Z loveckých motivů vychází také umělecká řemesla, která pracovala především s dřevem, slonovinou, porcelánem, sklem, kovem a textilem (PENZUM, 2011).

První nálezy hliněných plastik z českých zemí pocházely z roku 10 000 př. n. l. z Moravy. Nejstarším vyobrazením lovu byla postříbřená plaketka se sokolníkem na koni z 9. století našeho letopočtu. Mnoho exponátů výtvarného umění můžeme dnes nalézt na většině českých hradů a zámků buď jako součást jejich stálých expozic, nebo v rámci tematických výstav (PENZUM, 2011).

Myslivecké památky lze rozdělit na movité a nemovité. Mezi nemovité řadíme naleziště, zříceniny, zámky, zámečky, letohrádky, kapličky, myslivny, chaty, památníky a pomníky. Všechny mají společného jmenovatele a tím je lov. Za movité památky lze označit vnitřní vybavení zámků a hradů, rozličné expozice v galeriích, listinných a knižních materiálech. Významnou souvislost s myslivostí připomínají zeměpisné názvy některých obcí, samot, vod a vrchů. Nejpozoruhodnější sbírky myslivosti lze nalézt na zámku Ohrada u Hluboké nad Vltavou s expozicí myslivectví, lesnictví a rybářství a na zámku Úsov, kde rovněž nalezneme expozici myslivectví a lesnictví. Dále pak Konopiště, Orlík, Opočno, Doudleby nad Orlicí, Kunětická hora, Bílý Kostel na Moravě, Hluboká nad Vltavou, Krásný Dvůr u Podbořan, Mnichovo Hradiště, Frýdlant, Žleby, Rychnov nad Kněžnou a další (Červený et al., 2003).

3.2.7 Ekologicko - krajinotvorný aspekt myslivosti

Ekologie se stejně jako v jiných oborech, tak i v myslivosti stala její nedílnou součástí a její vliv na aktuální situaci stále roste. S lineárně rostoucí ekologizací a zájmem o životní prostředí je provozování myslivosti radikálně až drasticky postiženo. Další vývoj myslivosti bude nepochybě ekologií významně zasažen. Očekává se, že v budoucnu proběhne mezi těmito dvěma pohledy zápas o další formu myslivosti, která se dotkne i její samotné podstaty a existence. Tuto situaci vnímají už téměř všichni aktivní

myslivci, kteří si uvědomují, že je zapotřebí myslivost před moderní ekologicky smýšlející společností obhajovat.

V předešlém textu byla podrobně rozepsána zásadní část argumentace o pozitivním vlivu myslivosti. Mezi nejčastější argumenty jejich obhájců patří péče o zvěř, její ochrana, příkrmování v době strádání, podíl na veterinární prevenci a zazvěřování. Je nutné si uvědomit, že původní přírodní krajinu nezničili lovci a myslivci, ale lidstvo jako takové. Došlo ke změnám v přírodní krajině, urbanizací a devastací byla vytvořena krajina kulturní.

Hlavní přičinou této změny byla potřeba uspokojit nároky rozrůstající se civilizace. Přírodní krajina a živočichové v ní se museli na nové podmínky adaptovat, pokud k tomu nedošlo, zanikli.

Tyto změny ovlivnily velké množství volně žijících živočichů a také zvěře. Příkladem druhu, na který měla změna negativní vliv, je medvěd a vlk. Oproti tomu jsou zvířata, jako například srnčí zvěř, která se adaptovala dobře, a existuje i skupina zvířat, která se adaptovala dokonale i na život ve velkých městech, jako například poštolka, bažant a zajíc. Člověk zasáhl do krajiny rovněž importací některých druhů zvěře, jako například divokého králíka, muflona, kamzíka nebo ondatry. Dopad tohoto zásahu nebylo možné v době jeho vzniku předvídat. Některé importované druhy vytvořily lokálně význačné skupiny. Příkladem pozitivní introdukce je spásání plevelních druhů rostlin kamzíkem v oblasti Jeseníků. Některé druhy importovaných živočichů se stávají konkurencí pro tuzemské zástupce, což lze chápat jako negativní dopad (URL2).

Myslivci po celá staletí patřili mezi faktory ovlivňující vytváření rázu krajiny. Primární snahou myslivců bylo a je zajistit ideální podmínky pro život a reprodukci zvěře. Jako na úspěšné výsledky této snahy můžeme pohlížet na světoznámé bažantnice a obory, které se staly dominantou okolní krajiny (URL2).

Od konce 19. století je udržení rovnovážného stavu v přírodě velmi obtížné, na vině je stále rychlejší technický pokrok a rozvoj civilizace. Od počátku 20. století padly do rukou člověka nástroje neomezených možností. Činnosti, které se nepodařilo uskutečnit za několik století, se pomocí nich podařilo zrealizovat velmi rychle. Těmto civilizačním nástrojům příroda jako taková není schopná konkurovat, jejich dopad v současnosti nelze předvídat. Dosavadní průběh událostí a současný stav svědčí spíše o jejich negativních důsledcích. V centru zájmu je boj člověka o záchranu rostlinných a

živočišných společenstev a ochranu životního prostředí. Je nutné si uvědomit, že ochrana rostlin a živočichů je v zásadě ochranou lidské společnosti a jejího přežití. Negativní změny v minulosti lze ilustrovat úhynem dravců po chemické ochraně polí v souvislosti s výskytem hrabošů. Vliv pesticidů hubících hmyz na snížení počtu koroptví je dalším příkladem. Vlivem kolektivizace zemědělství došlo k úbytku vhodných ploch k hnízdění drobné pernaté zvěře. Na těchto uvedených příkladech lze doložit negativní dopad působení lidských aktivit na stav krajiny (URL2).

Zaměříme-li se na krajinu kolem nás, je patrné, že každá složka ekosystému je oproti minulosti nějakým způsobem narušena. Aby došlo ke zlepšení stavu prostředí, anebo alespoň k udržení aktuálního stavu, je zapotřebí zásah člověka ve smyslu péče a ochrany. Velkou část této úlohy přejímají myslivci. Proto, abychom činnost myslivců vnímali jako nedílnou součást snah o zlepšování životního prostředí, musíme myslivost považovat za nenahraditelný ekologický nástroj pro správu volně žijících živočichů řízenou člověkem. Jako taková je součástí krajiny a je důležitá pro udržení přírodní rovnováhy. Je proto nezbytné, aby myslivost nebyla považována za pouhou péči o produkci zvěřiny, ale spíše jako soubor činností směřujících k udržení vyrovnaného stavu konkrétního společenstva. Z toho plyne, že zvěř je nutno brát nejen jako producenta rentabilních produktů, ale jako přírodní a přirozenou součást okolní krajiny, která není ovlivněna vlastnickými právy, ale je majetkem celé společnosti (URL2).

Udržení a zlepšení takového rozsáhlého ekosystému vyžaduje soubor aktivit, mezi které patří ochrana lovné a nelovné zvěře, péče o ohrožené druhy, obrana před nepříznivými vlivy, reintrodukce ohrožených a vymřelých druhů. Vrcholnou činností je nahrazení článku, který stojí v potravním řetězci na nejvyšší pozici. Podmínkou je, aby byla zachována veškerá pravidla výkonu práva myslivosti (URL2).

Při dodržování výše zmíněných zásad lze předpokládat změnu náhledu veřejnosti na myslivost směrem k jejímu pozitivnímu vnímání. Myslivec bude považován za ochránce přírody a ne za poškozovatele.

Předchozí část kapitoly byla věnována pozitivním dopadům myslivosti a sociálním aspektům výkonu práva myslivosti. V současné době jsou myslivci vystavováni masivnímu působení médií, která povětšinou prezentují myslivce negativně. Vzhledem k dopadu, který mají, je názor celé společnosti z velké části ovlivněn jejich interpretací. Je nutné zmínit, že v minulých letech došlo k mnoha změnám společenským,

ekonomickým a legislativním. Nejvýraznější změnou, která se myslivců dotkla, je změna pohledu na životní prostředí a ochranu zvířat. Dochází k popření lovu jako odvěkého a přirozeného způsobu získávání potravy. Myslivci patří do skupiny, která se vyznačuje jednotným způsobem oblekání, který je na první pohled odlišuje, pohybuje se po volné krajině se střelnou zbraní, kterou používá, a přivlastňuje si zastřelenou zvěř. Toto je společnosti vnímáno negativně (URL2).

Na tomto pohledu mají svůj podíl výše jmenovaná média, která propagují především negativní incidenty, ke kterým během výkonu práva myslivosti dochází. Jsou to např. hlučnější zábavy po honech, zastřelení psa a ohrožování zdraví střelnou zbraní. Tuto medializaci lze považovat za naprostě účelovou. Připočteme-li k tomu všeobecné rozšíření informací o škodách páchaných zvěří, které se přímo dotýkají daňových poplatníků, je jejich pohled na celou problematiku pochopitelný. Dnešní společností je zvěř brána jako ta, co skáče do silnic, ničí cenná auta, spásá sazenice, které zkulturuju krajинu, a snižuje výnos řepky a kukuřice, které jsou biopříasadami do pohonných hmot. Je nutné si uvědomit, že dříve také byla lidová myslivost pod ochranou různých orgánů, což v současné době není možné (URL7).

Negativní pohled na myslivost je ovlivňován aktivitami některých spolků, která jsou svým složením k tomuto účelu přímo předurčena. Jedná se zejména o ekologické aktivisty, jejichž členové jsou vybaveni skvělými dovednostmi argumentace a znalostmi vědeckých výzkumů o životním prostředí. Zároveň disponují dostačujícími finančními prostředky a nadstandardním zájmem o danou věc, který hraničí s příliš, což jim ve srovnání s myslivci zajišťuje větší atraktivitu pro média. Protože jsou jejich názory sdíleny velkou částí společnosti, dochází pod vlivem i ke změnám legislativy. (URL7).

Negativ výkonu práva myslivosti, na která společnost poukazuje, je v určitém ohledu dost. Patří mezi ně hlavně nedisciplinovanost a střílení chráněných živočichů. Je nutno podotknout, že určitá negativa přináší téměř každá lidská činnost. Vezmeme-li v potaz všeobecně známá a stále se opakující téma kritiky myslivců a porovnáme-li je s pozitivy, které z výkonu práva myslivosti plynou a byly podrobně rozpracovány výše v této práci, je evidentní markantní přesah pozitiv.

Jediná cesta, jak změnit pohled veřejnosti na myslivce, vede přes vhodnou propagaci, argumentaci a komunikaci s veřejností. Proto jsou dnes součástí každého útvaru, který se myslivostí zabývá, kulturně propagační oddělení.

3.3 Historie Mysliveckého spolku Chlum Kořenice

Následující údaje byly převzaty z kroniky Mysliveckého spolku Chlum Kořenice, která je vedena od roku 1949 až dosud. Jejím psaním je vždy pověřen hospodář spolku

1949 – 1960

Ustavující schůze Lidové myslivecké společnosti v Chotouchově se konala 20. 12. 1949, schůzi svolal místní jednotný svaz českých zemědělců. Bylo konstatováno, že počet členů spolku odpovídá výměře honitby. Začaly se formovat stanovy a v roce 1950 došlo ke sloučení honiteb Chotouchov a Kořenice. Společná honitba měla 600 ha, 12 členů a současně majitelů loveckých lístků, ostatní zájemci o lov byli přijímáni jako hosté. Byli zvoleni členové výboru, předseda a místopředseda, jednatel a pokladník, myslivecký hospodář a revizor účtů. Spolkový řád stanovil ceník za odstřel škodné zvěře a koroptví, za každý kus škodné se vyplácelo 10 Kčs a za koropťev taktéž. Výbor po spojení honiteb řešil otázku pachtovného za pronájem pozemků a jeho nerovnoměrnost v jednotlivých úsecích honitby. ONV Kolín schválil stanovy Lidové myslivecké společnosti. Byly vydány povolenky k lovům škodné, určení přísežného hajného, které bylo u honiteb nad 500 ha povinné. Poprvé od založení společnosti členové přistoupili k obdělávání spolkových pozemků. Okresní národní výbor poslal návrh plánu zvěře, byla zavedena přesná kartotéka členů a začalo se s výstavbou střelnice v Kolíně. V závěru roku 1950 byla ustavovena funkce mysliveckého pozorovatele. V roce 1952 vznikla pro členy povinnost podat žádosti o lovecké lístky na ČSMJ. Výnosy spolku se navyšovaly o platbu za neodpracované brigádní hodiny, činily 22728, 30 Kčs a vydání 15770, 30 Kčs.

Plán odstřelu zvěře v roce 1952 předpokládal 282 koroptví, 150 zajíců a 10 bažantů. Na počátku lovecké sezóny si myslivci rozdělili úseky a skupiny na střílení, střílelo se vždy v sobotu a v neděli, v sobotu od 12:00 do 15:30 a v neděli od 9:00 do 15:30. Bylo stanoveno, že každý člen musí mít na každém honu 2 honce, zajíc zdarma se vydával za 6 lístků na maso. Řešilo se krmivo pro zvěř a byla oficiálně vyhlášena doba hájení všech druhů zvěře. Spolek nepřijímá nové členy, neboť výměře 593 ha odpovídá 11 členů. Poprvé je zmínována vrcholná soutěž loveckých psů, která se konala 11. - 12. září 1953.

V souvislosti s měnovou reformou komunistické vlády v roce 1953 byla pokladní hotovost přepočítána na novou měnu, v pokladně zůstalo 115. 42 Kčs. Úprava katastrů změnila honební hranice, proto vyvstala nutnost postavit nová krmná zařízení.

Členové spolku byli pokutováni 20 Kčs za přestupky, jako např. střelení bažantího kohouta nebo střelba po ukončení lovů. V roce 1954 se objevila nákaza zajíců a králíků myxomatázou. Došlo k úplnému vyhynutí divokých králíků v této honitbě.

Spolek se podílel na výsadbě lesa, obnově krmelců a v součinnosti se Svazarmem na výcviku psů, zakoupil živého výra za 600 Kčs. Pojistné pro výkon práva myslivosti bylo zapláceno ze spolkové pokladny. V roce 1956 stanovil ONV honební výbor, byly vyrovnaný nájmy za honitby a došlo k úpravě pachtovních smluv. Cvičná střelba na asfaltové holuby a prohlídka zbraní byly povinné. Poprvé se začalo s odchytom drobné zvěře, která byla následně poslána do koroptvárny Bášť u Prahy a pak odeslána do ciziny. Je konstatován pokles stavu bažantů o třetinu. Byl podán návrh na pořádání 1. mysliveckého plesu.

V roce 1957 bylo v Kořenicích založeno JZD, kterému byla vzápětí adresována žádost o vlastní honitbu. LMS důrazně naléhá na členy, aby si zakoupili štěně loveckého psa, které by spolek zaplatil. Poprvé byl zaregistrován celoroční výskyt srncí zvěře, a protože s ní bylo plánováno i do budoucna, byla z tohoto důvodu zakoupena spolková kulovnice. O rok později se v honitbě vyskytly 3 kusy černé zvěře.

V roce 1959 byly vlivem nepříznivého počasí konstatovány malé přírůstky u koroptví. Bylo pozorováno, že koroptve ztrácí orientační smysl při hnízdění. Začalo se s odchytom škodné, k čemuž byly vyrobeny 2 sklopce a 2 truhlíky. Plánuje se výstavba odchovny pro bažanty. Prozatím došlo ke sběru vajíček, která byla líhnuta pod kvočnami. Spolek ustanovil funkci kynologického referenta.

V roce 1960 bylo nařízeno sčítání zvěře, zahájena výsadba lesa 4050 kusů stromů a vydán zákaz střílení ondater z důvodu poškození kožek. Sloučením katastru Chotouchov – Pučery ubylo 63 ha, takže počet hektarů je 530, počet členů 10.

1961 - 1980

V roce 1961 končí Lidový myslivecký spolek Chotouchov. 23. 1. 1961 byla svolána ustanovující schůze myslivecké společnosti už za účasti člena výboru Komunistické strany Československa. Počet členů nově vzniklé honitby vzrostl na 16, výměra byla 870 ha, odhlasován název Lidový myslivecký spolek Úsvit. Honitba se skládala z pozemků v katastru obcí Kořenice, Pučery a Chotouchov. Základní vklad člena byl 50 Kčs. Výbor byl změněn na představenstvo.

V roce 1963 se výměra honitby zvyšuje na 899 ha, začaly se proplácet výlohy za loveckého psa ve výši 100 Kčs. 49 bažantů bylo poprvé odchyceno do vlčků. Proběhly volby do představenstva.

Na lovecké psy se začal na každém lově přidělovat 1 kus zvěřiny. V rámci akce Červen - měsíc myslivosti byla uspořádána 1. lovecká výstava v Kořenicích.

V roce 1965 byla získána líheň a voliéra na odchov bažantích kuřat, pro odchov bylo v honitbě sebráno 290 bažantích a 102 koroptvích vajíček. Do přírody bylo vypuštěno 87 bažantů a 4 koroptve, 40 koroptví bylo prodáno. V Kořenicích se poprvé konaly podzimní zkoušky loveckých psů. Na hon je přes Čedok pozváno 14 Francouzů a 4 Němci.

V roce 1967 se započalo s odchytom zajíců. V revíru se natrvalo usídlila černá zvěř. Při lově se začaly využívat Dykovy lovecké signály.

V roce 1969 je poprvé zmíněn počátek pozorování negativního vlivu zemědělské mechanizace na zvěř, pokles počtu koroptví je patrný i při pokusu o sběr vajec, protože nebyla žádná nalezena. Vlastní odchov v líhních se ukazuje jako nerentabilní. Pokračuje se v odchytu zaječí zvěře, 64 kusů bylo odesláno do odchytového zařízení v Praze. Je zjištěno napadení lesa kůrovcem u Malenovic a ložisko brigádně zlikvidováno.

V roce 1973 dochází k rapidnímu nárůstu srnčí zvěře na cca 50 kusů. Vypuštěno bylo 25 bažantů. V důsledku přemnožení myší vznikly škody na zemědělských plodinách a objevil se zvýšený počet káňat.

V roce 1974 v létě došlo při záplavách k utopení mnoha mláďat zvěře, zkázu dovršily sklizňové práce. V říjnu vyšel nový zákon o odstřelu a hájení některých druhů zvěře. Začíná se s intenzivním lovem škodné. Myslivecký spolek čítá 24 členů. Odchyceno bylo 84 zajíců a odesláno do Interlovu Praha.

V roce 1979 byl proveden experiment s vynecháním líhnutí bažantích kuřat, které bylo nahrazeno jejich přímým nákupem. Kuřata byla umístěna do odchovny do doby vypouštění v počtu 400 kusů. Zajíc se stává celostátně hájeným a bažantů je uloven nejnižší počet za minulých 20 let.

V roce 1980 bylo odchyceno a odvezeno 55 zajíců, dovezeno 645 bažantích kuřat. Bylo provedeno opatření proti vzteklině u lišek. V MS Kořenice se konaly podzimní zkoušky loveckých psů.

Zápis v kronice udává nízký počet přírůstu drobné zvěře, který odůvodňuje vysokým využíváním umělých hnojiv a postřiků, v jehož důsledku zvěř pravděpodobně ztrácí plodnost. Do přírody bylo vypuštěno 68 bažantů, 50 odprodáno do Báště.

1981 - 1989

V roce 1981 byly hranice honitby rozšířeny o obce Mančice, Polní Voděrady, Lošánky, Kbel, Kbílek, Suchdol, Ratboř. Název mysliveckého spolku je Myslivecké sdružení Chlum Kořenice.

Byla zjištěna vztekлина u lišek a několik občanů odvezeno do nemocnice s podezřením na nákazu, došlo k zaplynování nor. Nakoupeno a vypuštěno do honitby bylo 360 bažantů, tento postup nákupu a následného umělého odchovu se ukázal jako úspěšný. Díky němu se dovážely tisíce bažantích kuřat, které byly prodávány okolním sdružením a vypouštěny do honitby. Odchyceno bylo 50 kusů zajíců.

V roce 1983 byly poprvé loveny divoké kachny v počtu 17 kusů.

V roce 1985 zdecimovala stavy zvěře velmi krutá zima, teploty dosahovaly -25°C . Kvůli vzteklině byl nařízen intenzivní odlov lišek. Po úspěchu s nákupem bažantů se začalo s nákupem a vypouštěním divokých kachen. V tomto roce bylo vypuštěno 363 bažantů.

Odchyt zajíců v počtu 45 kusů pokračuje i v roce 1986. Vypuštěno bylo 552 bažantů. Poprvé byl v této honitbě spatřen muflon.

Stav koroptví v honitbě činí 10 kusů. V roce 1988 má honitba 1710 ha a 35 členů, odchyceno bylo 69 zajíců, vypuštěno 250 kachen. Myslivecké sdružení pořádalo podzimní zkoušky ohařů s rekordní účastí diváků.

V roce 1989 v rámci propagace myslivosti byla pořádána myslivecká výstava. Vypuštěno bylo 60 bažantů a 247 kachen.

1990 - 2000

Na rybnících se objevila rarita lžičák pestrý. Byl učiněn pokus vypuštění bažanta kolchidského 100 kusů, ale nedošlo k udržení se v honitbě.

V roce 1992 bylo založeno Honební společenstvo, které tvořili majitelé pozemků. Velké sucho zapříčinilo nízké stavy srnčí zvěře. O rok později zkázu dokonaly velmi silné mrazy. Změnily se hranice honitby, došlo k úbytku plochy u Lošan.

V roce 1994 se v honitbě poprvé objevil jezevec a je zaznamenán velký počet lišek. Členů je 27. Bylo zkonstatováno, že by bylo lepší chovat kachny než bažanty.

Byly viděny 4 kusy mufloní zvěře, na rybnících se začaly objevovat kachny březňačky v počtu 44 a v honitbě velké množství čápů. Výměra honitby činí - zemědělská půda 1570 ha, lesní půda 61 ha, vodní 14 ha a ostatní 29 ha.

V roce 1996 bylo velmi nepříznivé počasí, tuhá zima i v dubnu, v květnu přišlo krupobití a větrná smršť. Následkem toho je stav počtu zvěře v následujícím roce označován jako velmi špatný. Počty drobné zvěře nadále klesají, daří se srnčí zvěři, je pozorováno 230 kusů muflonů, jsou objeveni kormoráni. Člen spolku vyhrál v roce 1998 i v roce 1999 se svým psem Memoriál Karla Podhajského. V uplynulém desetiletí MS zakoupilo a do honitby vypustilo 150 bažantů a 1250 kachen.

2001 - 2010

Rok 2001 byl velmi deštivý rok, přesto byl zaznamenán mírný nárůst bažantí zvěře a pokles stavu zvěře zaječí, významný nárůst kormoránů na rybnících.

V roce 2004 se konalo 8 společných honů, účast byla 20 střelců a honců a 6 psů.

V roce 2005 došlo k obnově mysliveckého políčka. Byly uloveny 2 kusy lončáka a u zajíců se projevila tularemie. Výměra honitby je nyní 1674 ha, 23 členů.

Bylo uspořádáno 8 společných honů, je pozorován vzrůst počtu divokých bažantů a zajíců i počtu srnčí zvěře. Honitba byla kvůli lepšímu obhospodařování rozdělena na 3 úseky.

Rok 2008 přinesl velký vítr, došlo k velkým škodám na obydlích a v lesích k velkému množství polomů. Celý následující rok bylo pozorováno zdecimování koroptví a bažantí zvěře. Vypuštění bažanti se v honitbě neudrží. Byl plánován nákup zajíců, ale z důvodu jejich nízkého počtu v honitbě, kde měli být odchyceni, se nezdařil.

V roce 2010 má spolek 21 členů a 1 čestného člena. Vypouštěná bažantí a koroptví zvěř je i nadále decimována. Objevují se obavy o soud spolku z důvodu vysokého věku jeho členů a úplné absence adeptů myslivosti.

Představenstvo apeluje na své členy v souvislosti s odpovědným přístupem k plnění povinností a vztahu ke společnému majetku.

Za zmínku stojí, že v uplynulých deseti letech sdružení zakoupilo a následně do volné přírody vypustilo 2281 kachen, 1584 bažantů a 240 koroptví. Přesto jejich počty i nadále klesají.

2011 - 2018

Sdružení má 21 členů. Je pozorován mírný nárůst stavu bažantů, počet zajíců poklesl pod hranici normy. V roce 2012 byl konstatován rekordní úhyn srnčí zvěře, proto byla v honitbě provedena medikace srnčí zvěře prostředkem proti střečkovitosti Rafendazolem. O rok později je zaznamenán mírnější pokles srnčí zvěře, zajíc je definitivně jako lovná zvěř ztracen. Veterinární vakcinace nebyla v tomto roce provedena, z důvodu finanční nákladnosti se při dostatku přirozených zdrojů potravy minula účinkem.

Extrémní teploty v letech 2014 a 2015 zapříčinily začátek přemnožení černé zvěře, jejíž počet se nyní již pohybuje v desítkách kusů. Na základě mimořádných veterinárních opatření v roce 2017 došlo k povolení lovу veškeré černé zvěře, a to i dosud nepovolenými způsoby. Honitba má 1686 ha a 22 členů.

I v tomto období mezi roky 2011 – 2018 dochází ke snachám zazvěřovat honitbu drobnou zvěří, osvědčují se zejména bažanti a kachny. Bažantů bylo za 8 let vypuštěno 835 a kachen 1910, koroptví 80 a zajíců 41. Pro zajímavost je uvedeno, že cena jednoho zajíce se pohybovala kolem 2000,- Kč.

3.4 Vybrané definice ze zákona o myslivosti

Pro účely této diplomové práce je nutné definovat některé pojmy ze zákona o myslivosti č. 449/2001 Sb. Jedná se zejména o § 2, který se zabývá vymezením pojmu, které s prací bezprostředně souvisí. Pro účely tohoto zákona se rozumí:

„**a)** myslivostí soubor činností prováděných v přírodě ve vztahu k volně žijící zvěři jako součásti ekosystému a spolková činnost směřující k udržení a rozvíjení mysliveckých tradic a zvyků jako součásti českého národního kulturního dědictví,

b) zvěří obnovitelné přírodní bohatství představované populacemi druhů volně žijících živočichů uvedených v písmenech c) a d),

c) druhy zvěře, které nelze lovit podle mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána a které byly vyhlášeny ve Sbírce zákonů nebo ve Sbírce mezinárodních smluv, nebo druhy zvěře, které jsou zvláště chráněnými živočichy podle zvláštních právních předpisů, a nebyla-li k jejich lovu povolena výjimka podle těchto předpisů:

- savci: bobr evropský (*Castor fiber*), kočka divoká (*Felis silvestris*), los evropský (*Alces alces*), medvěd hnědý (*Ursus arctos*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), vlk euroasijský (*Canis lupus*), vydra říční (*Lutra lutra*),

- ptáci: čírka modrá (*Anas querquedula*), čírka obecná (*Anas crecca*), havran polní (*Corvus frugilegus*), holub doupňák (*Columba oenas*), jeřábek lesní (*Bonasa bonasia*), jestřáb lesní (*Accipiter gentilis*), káně lesní (*Buteo buteo*), káně rousná (*Buteo lagopus*), kopřivka obecná (*Anas strepera*), kormorán velký (*Phalacrocorax carbo*), koroptev polní (*Perdix perdix*), krahujec obecný (*Accipiter nisus*), krkavec velký (*Corvus corax*), křepelka polní (*Coturnix coturnix*), lžičák pestrý (*Anas clypeata*), moták pochop (*Circus aeruginosus*), poštolka obecná (*Falco tinnunculus*), racek chechtavý (*Larus ridibundus*), raroh velký (*Falco cherrug*), sluka lesní (*Scolopax rusticola*), sojka obecná (*Garrulus glandarius*), sokol stěhovavý (*Falco peregrinus*), tetřev hlušec (*Tetrao urogallus*), tetřívek obecný (*Lyrurus tetrix*), volavka popelavá (*Ardea cinerea*), výr velký (*Bubo bubo*),

d) druhy zvěře, kterou lze obhospodařovat lovem:

- savci: daněk skvrnitý (*Dama dama*), jelen evropský (*Cervus elaphus*), jelenec běloocasý (*Odocoileus virginianus*), jezevec lesní (*Meles meles*), kamzík horský (*Rupicapra rupicapra*), koza bezoárová (*Capra aegagrus*), králík divoký (*Oryctolagus cuniculus*), kuna lesní (*Martes martes*), kuna skalní (*Martes foina*), liška obecná (*Vulpes vulpes*), muflon (*Ovis musimon*), ondatra pižmová (*Ondatra zibethica*), prase divoké (*Sus scrofa*), sika Dybowského (*Cervus nippon dybowskii*), sika japonský (*Cervus nippon nippon*), srnec obecný (*Capreolus capreolus*), tchoř tmavý (*Mustela putorius*), tchoř stepní (*Mustela eversmannii*) a zajíc polní (*Lepus europaeus*),

- ptáci: bažant královský (*Syrmaticus reevesii*), bažant obecný (*Phasianus colchicus*), hrdlička zahradní (*Streptopelia decaocto*), holub hřivnáč (*Columba palumbus*), husa běločelá (*Anser albifrons*), husa polní (*Anser fabalis*), husa velká (*Anser anser*), kachna divoká (*Anas platyrhynchos*), krocan divoký (*Meleagris gallopavo*), lyska černá (*Fulica atra*), orebice horská (*Alectoris graeca*), perlička obecná (*Numida meleagris*), polák chocholačka (*Aythya fuligula*), polák velký (*Aythya ferina*), straka obecná (*Pica pica*), špaček obecný (*Sturnus vulgaris*), vrána obecná (*Corvus corone*),

e) nehonebními pozemky uvnitř hranice současně zastavěného území obce, jako náměstí, návsi, tržiště, ulice, nádvoří, cesty, hřiště a parky, pokud nejde o zemědělské nebo lesní pozemky mimo toto území, dále pozemky zastavěné, sady, zahrady a školky řádně ohrazené, oplocené pozemky sloužící k farmovému chovu zvěře, obvod dráhy, dálnice, silnice, letiště se zpevněnými plochami, veřejná a neveřejná pohřebiště a dále pozemky, které byly za nehonební prohlášeny rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti,

f) honebními pozemky všechny pozemky v písmenu e) neuvedené,

g) souvislými honebními pozemky takové honební pozemky, jestliže se lze dostat z jednoho na druhý bez překročení cizího pozemku; úzké pozemkové pruhy nepřeruší tuto souvislost, leží-li však ve směru podélém, nezakládají souvislost mezi pozemky jimi spojenými; za takové pruhy se nepovažují dálnice, silnice dálničního typu, přehrady a letiště se zpevněnými plochami,

h) právem myslivosti souhrn práv a povinností zvěř chránit, cílevědomě chovat, lovit, přivlastňovat si ulovenou nebo nalezenou uhynulou zvěř, její vývojová stadia a shozy paroží, jakož i užívat k tomu v nezbytné míře honebních pozemků,

i) honitbou soubor souvislých honebních pozemků jednoho nebo více vlastníků vymezený v rozhodnutí orgánu státní správy myslivosti, v němž lze provádět právo myslivosti podle tohoto zákona,

j) oborou druh honitby s podmínkami pro intenzivní chov zvěře s obvodem trvale a dokonale ohrazeným nebo jinak uzpůsobeným tak, že chovaná zvěř z obory nemůže volně vybíhat,

k) bažantnicí část honitby, v níž jsou vhodné podmínky pro intenzivní chov bažantů; vyhláška stanoví způsob posouzení těchto podmínek a postup, jakým bude vymezena část honitby jako bažantnice,

l) jakostní třídou honitby stupeň její úživnosti; vychází z přírodních podmínek v honitbě a stanovuje ji orgán státní správy myslivosti ve spolupráci s orgány státní správy lesů, zemědělství a ochrany přírody, a to vždy, když dojde ke změně podmínek úživnosti v honitbě,

m) držitelem honitby osoba, které byla rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti honitba uznána,

n) uživatelem honitby držitel honitby, pokud honitbu využívá sám, nebo osoba, které držitel honitby honitbu pronajal,

o) za vlastníka honebního pozemku se pro účely tohoto zákona považuje i právnická osoba, která byla k výkonu vlastnických práv státu a jiných majetkových práv státu na pozemcích ve vlastnictví státu zřízena nebo založena."

3.5 Ekonomický pohled na myslivost

Ekonomické otázky zasahují do všech odvětví lidské činnosti myslivost nevyjímaje. Změna legislativy a vlastnických práv po roce 1989 zapříčinila zdůraznění dlouhodobě opomíjené problematiky, kterou je ekonomický dopad výkonu práva myslivosti (Feuereisel, 2010).

Je nutné si uvědomit, že myslivost je tvořena souborem aktivit, týkajících se především péče o zvěř a krajinu. Tyto aktivity tvoří z ekonomického pohledu nákladové položky. Jedná se o činnosti vycházející ze zákona o myslivosti, péči o zvěř a její ochranu. Součet všech vynaložených nákladů na výkon práva myslivosti je ukazatelem hodnoty tohoto konkrétního přírodního zdroje. Strana výnosu je tvořena především zvěří a z ní pocházejícími produkty. Zvěř jako taková je ze zákona chápána jako obnovitelný přírodní zdroj, obhospodařovaný myslivci. Stejně jako ve většině středoevropských států, tak i v České republice je zvěř považována za věc nepatřící nikomu. Tato skutečnost je logická, vezmeme-li v potaz volný pohyb zvěře, která nedodržuje jakékoli hranice. Dokud není v určité honitbě ulovená, nepatří nikomu (Feuereisel, 2010).

Myslivost lze rozdělit na myslivecké právo a chov a péči o zvěř. Obě tyto složky jsou postaveny na ekonomických principech. V současné společnosti je každá lidská činnost nejprve ekonomicky vyhodnocována a teprve potom prováděna. Proto je velmi zvláštní, že publikací, výzkumů a prací, které se ekonomikou současné myslivosti zabývají, je velmi málo.

Přitom je velmi důležité znát všechny finanční prostředky, nejen ty, které byly na výkon práva myslivosti vynaloženy, ale rovněž ty, které byly získány a tvoří tedy výnosovou stránku. Teprve pak lze činit závěry o skutečném významu myslivosti a jejího podílu na tvorbě životního prostředí (Feuereisel, 2010).

Tématem se zabývaly tyto publikace: *Hodnota a význam naší myslivosti* Farský 1935, „Myslivost v českých zemích“ Komárek 1945, „Myslivost jako živočišná výroba“ Kostroň 1953, „Ekonomika československé myslivosti“ Zásměta 1968. Přestože se jedná o díla politicky ovlivněná, informace, které přinesly, jsou kvalifikované.

V novodobých dějinách se ekonomikou současné myslivosti ve svých pracích zabývají prof. Ing. Luděk Šišák, CSc., doc. Ing. Václav Kupčák, CSc. a doc. Ing. Josef Feuereisel, Ph.D (Feuereisel, 2010).

Ekonomickými analýzami myslivosti, hospodárným využíváním přírodních zdrojů, ekonomikou honiteb, ekonomickými dopady plynoucími ze zákona, ekonomikou intenzivních chovů, dotační politiky, vzdělávání, výuky a výzkumu je třeba se v budoucnu intenzivně zabývat (URL11).

Podrobnému rozboru hospodářského aspektu myslivosti se věnuje kapitola 3.3.2 Hospodářský aspekt myslivosti.

3.6 Myslivost a zemědělství

V této práci jsou využívány hodnoty a údaje, které byly získány v honitbě Mysliveckého spolku Chlum Kořenice. Většinu honitby tohoto spolku tvoří polní ekosystém. Nepatrná část je tvořena vodním společenstvem. Proto je nutné pojednat o vztahu myslivosti a zemědělství. Budou-li brány v potaz hodnoty a zkušenosti získané za dlouhou dobu existence spolku, lze vyvodit nezpochybnitelný vliv intenzivního zemědělského obhospodařování polí na negativní stav ekosystému, a to především na stav drobné zvěře. Počátek tohoto negativního vlivu lze přisuzovat kolektivizačním snahám v zemědělství, které lze považovat za mezník v úbytku stavů zvěře. V této etapě došlo k masivnímu ničení míst vhodných k ochraně, hnízdění a využívání mladých. Příkladem je rozorávání mezí, ničení remízů, sadů a tomu podobných. Od této doby začal také rozmach zemědělské mechanizace, jejíž mohutnosti, rychlosti a výkonnosti není zvěř schopna uniknout. Toto ohrožení se týká i mláďat vysoké zvěře.

Zároveň jsou zkracovány nebo úplně vynechávány některé zemědělské procesy, které byly pro zvěř důležité, např. hluboká orba. Je preferováno monokulturní hospodaření na mnohahektarových lánech. Jeden takový lán dalekosáhle přesahuje domovské území kteréhokoli druhu zvěře, velikost takového území je například u zajíce polního 30 ha. Díky poměrně malému domovskému území je drobná zvěř vystavována vlivům pesticidů přímo a to zasazením celého těla. Dále je drobná zvěř ohrožována tzv. monodietním syndromem, kterým se označuje požívání stejného druhu potravy, což má za následek snížení obranyschopnosti organismu. Následně je fáze dostatku potravy v jarních a letních měsících nahrazena obdobím hladu a strádání, kdy se na organizmu začnou projevovat onemocnění vznikající po použití totálních herbicidů (Hanzal, 2017).

Drobná zvěř pernatá se také potýká se problémem namořeného osiva, kdy zemědělci vlivem špatného využití zemědělské techniky zanechají namořené osivo na povrchu půdy. Po zimě vyhladovělá zvěř pernatá následkem požití takového osiva onemocní. Je proto nutné s namořeným osivem nakládat, jako by se jednalo o samotný přípravek na ochranu rostlin. Toto je konkrétní příklad toho, jak chemické látky, které mají primárně za úkol chránit rostliny před škůdci a pozitivně ovlivňovat nabývání rostlinné hmoty na objemu, v důsledku svého nadužívání zvěři škodí. Chemické preparáty ovlivňují i genetickou výbavu rostlin. Na základě mnoha studií, které se touto problematikou zabývaly, lze vliv těchto látek obecně vyhodnotit jako negativně působící na zvěř. Mnozí zemědělci se za účelem dosažení co nejvyššího výnosu řídí zásadou, co není zákonem zakázáno, je povoleno (Hanzal, 2017).

Výjimku tvoří hospodáři, kteří jsou zároveň aktivními myslivci. Drobou nahradou za tyto skutky je budování biokoridorů, na kterých se zemědělci podílejí (Hanzal, 2017).

Vysoké zvěři se těmto negativním vlivům podařilo do jisté míry přizpůsobit, nebo se přesunout do jiných, nejčastěji lesních ekosystémů. Drobná zvěř se oproti tomu přizpůsobit nedokázala a její početní stav je v současné chvíli alarmující. Dle některých studií je právě počet drobné zvěře ukazatelem zdravotního stavu krajiny a to zejména výskyt zajíce polního a koroptve polní. Kromě techniky je na vině rozmnožení predátora prasete divokého (URL5).

4 Metodika

Pro praktickou část této diplomové práce jsou sestaveny tabulky č. 10 – 20, ve kterých jsou uvedeny průměrné roční náklady a v závěru i výnosy na výkon práva myslivosti v honitbě MS Chlum Kořenice. Některé doplňující informace k této práci byly zjištěny formou ústního dotazování a z dostupných internetových portálů. Některé z těchto údajů byly ověřeny telefonicky či elektronicky. V hlavní části této diplomové práce byl kladen důraz na průměrné roční náklady na provozování výkonu práva myslivosti. Vzhledem k zaměření autora a k možnostem získání údajů byly údaje o nákladech získány od členů a stálých hostů působících v Mysliveckém spolku Chlum Kořenice. Údaje byly zjištěny od 24 až 27 respondentů. Informace od respondentů byly získávány formou dotazníků. Dotazník se ve stručnosti týkal těchto okruhů: množství ročně spotřebovaného střeliva kulového a brokového, celkový čas strávený v honitbě a při pracích s touto aktivitou spojených, počet a rasa držených loveckých upotřebitelných psů, množství krmiva spotřebovaného zvěří, počet kilometrů ujetých v souvislosti s výkonem práva myslivosti, výnosy a náklady z povinných brigádních hodin, platba povinného pojištění a další náklady. Získané údaje byly vyhodnoceny, vyjádřeny v peněžních hodnotách a uspořádány do tabulek. Dále byla zjištěna průměrná cena zvěřiny u druhů, které se ve výše jmenované honitbě vyskytují, aby bylo možné v závěru diplomové práce porovnat náklady a výnosy plynoucí z výkonu práva myslivosti v Mysliveckém spolku Chlum Kořenice. Zjištění probíhalo rovněž formou telefonického či elektronického dotazování. Při provádění a následném vyhodnocení výzkumu byla práce inspirována českými i zahraničními výzkumy a publikacemi, které se týkaly tohoto tématu. Z důvodu vyšší přesnosti jsou údaje v tabulkách zaokrouhleny na jedno desetinné místo. A v závěrečném součtu na dvě desetinná místa.

Respondenti byli dotazováni formou dotazníku, který vychází z informací, které předseda výše jmenovaného spolku sbírá a eviduje již několik let. Autor této diplomové práce převzal tuto agendu rok po svém přijetí do spolku, v roce 2014.

1. Kolik střeliva jste za tento rok spotřeboval? Rozdělte je na brokové a kulové, uveďte ráži.
2. Kolik hodin jste v honitbě strávil (všechny aktivity, např. individuální lov, přikrmování, společný lov, včetně povinných brigád)?
3. Jaký je počet a rasa Vámi aktuálně držených lovecky upotřebitelných psů?

4. Kolik kilogramů krmiva jste v honitbě spotřeboval? Jakého? Cena za kilogram?
5. Kolik kilometrů jste v souvislosti s aktivitami v honitbě ujel, jaká je průměrná spotřeba Vašeho vozu, jedná se o naftové nebo benzinové vozidlo?
6. Jaké jsou Vaše výnosy a náklady z brigádních hodin?
7. Kolik činí částka na Vaše zákonné myslivecké pojištění?
8. Jaké další finance na myslivost a její provozování v honitbě vynakládáte? Konkretizujte a napište částku.

4.1 Popis tabulek č. 10 - 20:

Tab. 10: Náklady na střelivo

Do této tabulky byly zahrnuty údaje o množství střeliva v daném roce spotřebovaného získané od respondentů. Střelivo bylo rozdelené na kulové a brokové. Údaj o množství byl vynásoben průměrnou cenou daného střeliva, která byla aktuální pro daný rok, a sečten. Vzniklým výsledkem jsou průměrné roční náklady na střelivo každého člena spolku.

Tab. 11: Náklady spojené s časem stráveným v honitbě

Pod pojmem čas strávený v honitbě byl primárně chápán čas strávený na individuálních a společných lovech. Dále také čas spojený s příkrmováním, péčí o napáječky a zazvěřování honitby. Nelze opomenout ani čas věnovaný organizaci společných lovů. Uvedené časové údaje byly vynásobeny minimální hodinovou mzdou v České republice, která se v uplynulých pěti letech pohybovala v rozmezí 50,60 Kč (2015) – 79,80 Kč (2019).

Tab. 12: Náklady na držbu loveckého psa

V této tabulce jsou uvedeny počty loveckých psů, které jsou z důvodu odlišných nákladů rozdeleny na malá a velká plemena. Z údajů od respondentů byl zjištěn aktuální počet loveckých psů v daném spolku v aktuálním roce, průměrné roční náklady na držbu loveckého psa, byly převzaty z bakalářské práce autora Ekonomické aspekty výchovy lovecky upotřebitelného psa (ohaře), ve které se autor tématu nákladů potřebných k výcviku a držení loveckého psa věnoval velmi podrobně. Do této převzaté hodnoty byla započítaná také míra inflace, aby bylo možné zjistit náklady na loveckého psa i pro další roky.

Tab. 13: Náklady na roční členské příspěvky

Tato položka netvoří součást dotazníku, protože se jedná o položku povinnou pro všechny členy bez ohledu na jejich věk a status. Částku stanovuje předsednictvo spolku pro každý kalendářní rok.

Tab. 14: Náklady na povinné pojištění pro výkon práva myslivosti

Z výsledků plyne, že všichni respondenti jsou členy Okresního mysliveckého spolku v Kolíně. Zde také hradí zákonné pojištění, jehož hodnota je závislá na věku a sociálním statusu člena.

Tab. 15: Náklady na krmivo pro zvěř

Položka zahrnuje množství nakoupeného krmiva. Z údajů získaných od respondentů vyplývá, že se jedná hlavně o obilnou zadinu a kukuřici. Údaje byly vynásobeny průměrnou cenou tohoto artiklu na trhu.

Tab. 16: Náklady na využívání osobního automobilu v honitbě

Od respondentů byl získán počet kilometrů ujetých za rok v souvislosti s výkonem práva myslivosti v honitbě. Získaná hodnota byla vynásobena hodnotou amortizace, průměrnou spotřebou paliva a aktuální cenou paliva. Ve většině případů respondenti disponují naftovým vozidlem.

Tab. 17: Ostatní náklady

Odpovědi respondentů zahrnovaly nejčastěji příspěvek na organizaci společného lovu, např. zajištění občerstvení, dále obnova oblečení a prodlužování platnosti zbrojního průkazu. Peněžní hodnota této položky byla vyjádřena již od respondentů.

Tab. 18: Náklady a výnosy plynoucí z brigád

V honitbě Mysliveckého spolku Chlum Kořenice je povinností každého člena odpracovat minimálně 20 hodin při výstavbě a údržbě loveckých a krmných zařízení, sběru kamene, odpadu, dovozu zvěře, obnovování lesních porostů a péci o myslivecká políčka. Náklady jsou spojeny s nedodržením daného minimálního počtu hodin, pokud je tento naopak překročen, stává se výnosem. Povinnosti člena je tedy odpracovat celkem 20 brigádních hodin v celkové hodnotě 2 000 Kč.

Uzávěrka hodin bude provedena k 31. 10. běžného roku. Neodpracované hodiny budou členům předepsány k úhradě v poměru 1 hodina 100 Kč. Každá odpracovaná hodina přes 2 000 Kč se ohodnotí 50 Kč za hodinu a proplatí se členovi v hotovosti po roční uzávěrce.

Členové starší 70 let mohou požádat o prominutí nebo snížení výměry brigádních hodin. O prominutí nebo snížení může požádat také člen z vážných zdravotních důvodů.

Tab. 19: Výnosy plynoucí z výkonu práva myslivosti

Z evidence spolku bylo zjištěno průměrné množství ulovené zvěře v uplynulých pěti letech. Ulovená zvěř byla rozdělena dle druhů, toto množství každého druhu bylo vynásobeno průměrnou vahou daného druhu zvěře, a tím bylo získáno průměrné množství zvěřiny daného druhu za uplynulé pětileté období. Tato souhrnná hmotnost byla vydělena počtem členů spolku v daném roce, a tím bylo získáno průměrné množství získané zvěřiny různých druhů na jednoho člena spolku. Toto množství bylo vynásobeno průměrnou výkupní cenou daného druhu zvěřiny a součtem ocenění všech druhů zvěřiny byl získán celkový průměrný roční výnos na každého člena spolku.

Tab. 20: Porovnání nákladů a výnosů

V tabulce jsou uvedeny sumy všech průměrných ročních nákladů a výnosů každého člena, které byly porovnány, a byl tak získán ekonomický výsledek.

5 Výsledky

5.1 Vývoj stavu lovů zvěře v MS Chlum Kořenice v letech 1951 - 2019

V této kapitole je popsán vývoj stavu zvěře ulovené, odchycené a vypuštěné v dané honitbě. Podrobně jsou zde rozpracovány milníky, které vývoj stavu zvěře ilustrují. Dále je ke srovnání uveden vývoj počtu členů a výměry honitby.

Spolek MS Chlum Kořenice byl založen v roce 1951, kdy se zde ulovilo 703 kusů drobné zvěře, a to koroptví, bažantů a zajíců. Počet členů spolku byl 9 a výměra činila 600 ha.

Roku 1956 se začalo s odchytom zajíců, bažantů a koroptví. Celkový počet odchycených kusů byl 574.

V roce 1958 se podařilo ulovit jeden kus srnčí a tři kusy dančí zvěře, celkem bylo uloveno 523 kusů zvěře. Počet členů spolku 12, výměra 593 ha.

Od roku 1964 se ukončil odchyt koroptví, kterých bylo v průběhu uplynulých sedmi let odchyceno 874 kusů. Od následujícího roku se začíná s vypouštěním bažantů a koroptví.

Od roku 1970 se koroptve v honitbě nesměly lovít. Sdružení ulovilo v tomto roce 550 kusů drobné zvěře, počet členů spolku 22, výměra 889 ha.

V roce 1976 se ve spolku zvýšil počet odlovené vysoké zvěře.

Kachna divoká byla ve sdružení lovena od roku 1982.

Roku 1985 byl ukončen odchyt bažantů. Celkem bylo v minulých letech odchyceno 497 kusů. V roce 1987 v souvislosti s déletrvajícím výskytem kachny divoké na místních rybnících byla jejich populace podpořena vypouštěním kachen v řádu stovek kusů.

V roce 1990 byl ukončen odchyt zajíců, kterých bylo celkem za dobu existence sdružení odchyceno 968 kusů. V následujícím roce došlo k jejich rapidnímu úbytku, což se projevilo na počtech ulovených kusů.

Rokem 1991 byl ukončen veškerý odchyt zvěře. Celkem bylo od roku 1956 do roku 2019 odchyceno 2 339 kusů drobné zvěře.

V roce 1998 byl uloven první muflon. Celkově bylo v tomto roce uloveno 523 kusů zvěře, počet členů 24, výměra 1674 ha.

Roku 2004 bylo ve sdružení uloveno první prase divoké.

Od roku 2006 došlo k rapidnímu úbytku bažantí zvěře, který stále trvá.

V roce 2012 bylo přistoupeno k vypouštění zajíců a v roce 2013 došlo k ukončení vypouštění koroptví. V roce 2015 byl ukončen lov zajíce. V roce 2017 bylo vypouštění zajíců ukončeno. Vypouštění bažantů a kachen trvá dodnes.

Celkem bylo od roku 1965 do roku 2019 vypuštěno 11 205 kusů drobné zvěře. Od začátku existence spolku bylo uloveneno 31 182 kusů drobné zvěře, 520 kusů srnčí zvěře, 8 kusů prasat divokých, 2 mufloni a 14 kusů dančí zvěře. V současnosti má spolek 20 členů a výměru 1686 ha. V roce 2019 bylo uloveneno 168 kusů zvěře, což je nejnižší stav od roku 1980. Přesné počty a podrobný vývoj v uplynulých letech jsou vyjádřeny v tabulce č. 1.

Tab. 1: Počty ulovené zvěře v MS Chlum Kořenice 1951 - 2019

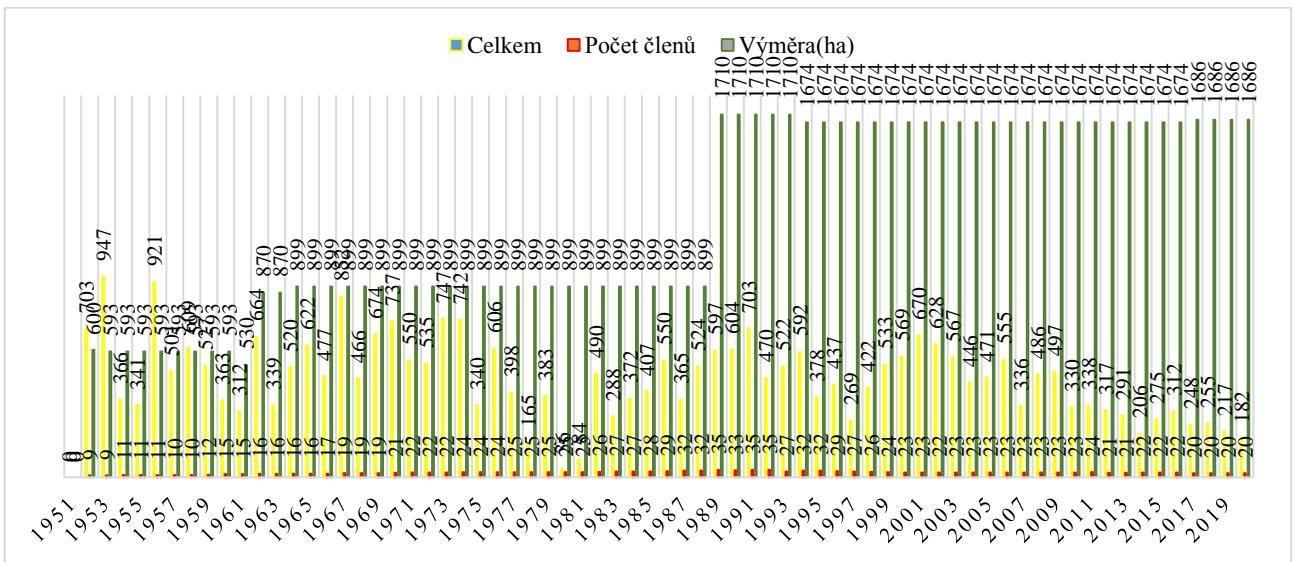
Zvěř Rok	koroptve	zajíc	bažant	kachna	srnčí	prase	mufloní	dančí
1951	405	267	31		0			
1952	527	396	24		0			
1953	200	159	7		0			
1954		264	77		0			
1955	659	155	107		0			
1956	290	180	31		0			
1957	196	260	153		0			
1958	105	293	124		1			3
1959	105	197	57		2			
1960	26	200	86		0			
1961	87	452	121		2			
1962		250	89		0			
1963		416	104		0			
1964		471	151		0			
1965		307	166		2			
1966		550	300		1			
1967		297	165		2			
1968	20	483	169		1			
1969	50	461	222		2			
1970		372	178		0			
1971		376	157		1			
1972		558	185		2			
1973		507	225		5			
1974		204	134		1			
1975		404	200		1			
1976		266	122		5			
1977		30	123		6			

Zvěř	koroptve	zajíc	bažant	kachna	srnčí	prase	mufloní	dančí
Rok								
1978		237	140		3			
1979		6	26		2			
1980		35	45		2			
1981		281	193		8			
1982		110	135	35	4			
1983		185	146	17	12			
1984		251	129	7	10			
1985		136	222	168	12			
1986		79	118	150	9			
1987		51	203	246	12			
1988			362	205	15			
1989		85	294	181	22			
1990		169	403	123	4			
1991		22	178	254	8			
1992		23	237	248	7			
1993		37	341	190	12			
1994		12	105	233	14			
1995		9	189	219	10			
1996			129	124	8			
1997			230	180	6			
1998			230	282	10		1	
1999			294	245	15			
2000			346	312	6			
2001			330	284	7			
2002		36	273	238	10			
2003		46	110	270	10			
2004		59	96	294	10	1		1
2005		83	137	297	16	3		3
2006		59	30	209	19			
2007		101	81	274	15			
2008		140	51	270	18			
2009		79	53	162	18			
2010		58	62	186	16			
2011		59	13	213	16			
2012		27	23	206	17		1	
2013		2	23	143	19			
2014		1	10	232	16			
2015			78	208	12			2
2016			51	164	14	3		2
2017			46	181	13	1		1
2018			45	142	15			

Zvěř	koroptve	zajíc	bažant	kachna	srnčí	prase	mufloní	dančí
Rok								
2019			59	93	14			2
Celkem	2 670	11 253	9 774	7 485	520	8	2	14

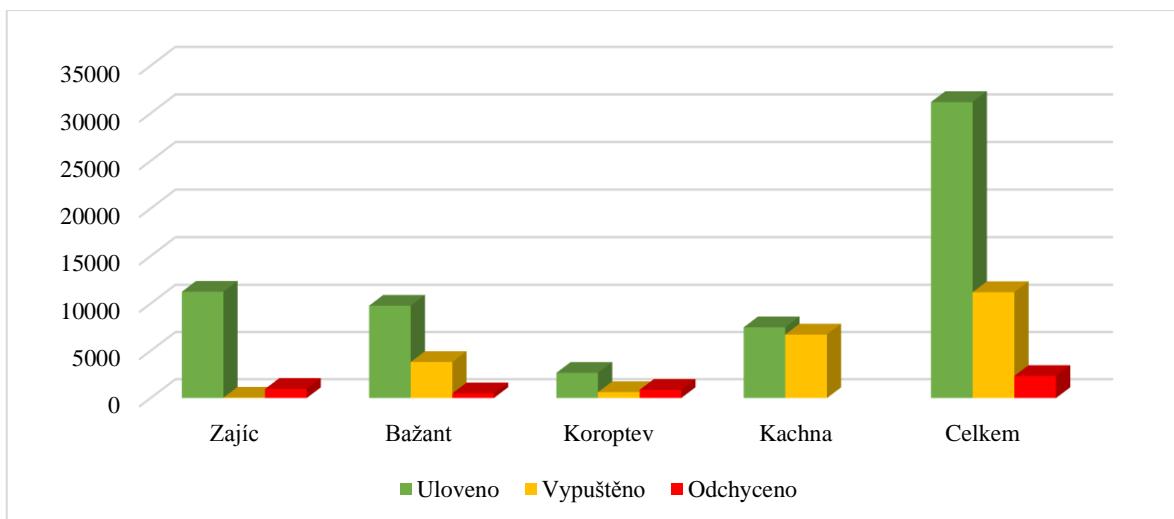
(Zdroj: vlastní zpracování)

Následující graf č. 1 poukazuje na souvislost mezi výměrou honitby, počtem ulovené zvěře v honitbě a počtem členů spolku, který honitbu obhospodařuje. Z grafu vyplývá, že narůst výměry honitby se neodráží v nárůstu množství ulovené zvěře, jejíž počty prozatím klesají. Oproti tomu lze usoudit, že počet ulovené zvěře souvisí s klesajícím počtem členů.

Graf 1: Porovnání výměry honitby, počtu ulovené zvěře a počtu členů v MS Chlum Kořenice (Zdroj: vlastní zpracování)

V níže uvedeném grafu jsou uvedeny počty zvěře ulovené, vypuštěné a odchycené v MS Chlum Kořenice za celou dobu jeho existence. Z grafu vyplývá, že celkem bylo uloveno 31 182 kusů drobné zvěře. Vypuštěno bylo celkem 11 205 kusů a odchyceno 239 kusů, především zajíců, bažantů a koroptví. Z grafu lze zároveň vyvodit, že vypuštěná zvěř tvořila třetinu zvěře ulovené.

Graf 2: Porovnání množství drobné zvěře ulovené, vypuštěné a odchycené v letech 1951 – 2019 (Zdroj: vlastní zpracování)

5.2 Vývoj stavu a lovу drobné zvěře a lišky v ČR od roku 1966 do roku 2018

Následující kapitola pojednává o stavu a lovу drobné zvěře a lišky v České republice v letech 1966 – 2018. Tabulka č. 2 ilustruje lov drobné zvěře, a to především zvěř zaječí, bažantí, kachní a lišky. Jiné druhy drobné zvěře se v MS Chlum Kořenice nevyskytují. Tabulka č. 3 uvádí stav drobné zvěře a lišky v České republice ve zmiňovaných letech.

Lov zaječí zvěře dosáhl svého maxima v roce 1973, a to 1 214 000 kusů. Až do roku 1977 byl následně zaznamenán pokles, ve jmenovaném roce bylo dosaženo minima – 35 691 kusů ulovené zaječí zvěře. Od roku 1997 dodnes dochází k mírnému nárůstu počtu ulovených kusů zaječí zvěře. Hodnoty lovу a stavu zajíce dosáhly svého minima shodně v roce 1973. Od té doby oproti lovу dochází k poklesu stavu zaječí zvěře až dodnes.

V rámci zde sledovaných let dosáhl lov bažantí zvěře svého maxima v roce 1973 s počtem 1 247 244 kusů. Toto číslo až do dnešní doby stále klesá, historicky bylo nejméně bažantů ulovenо v roce 2018, a to 176 238 kusů.

Rovněž stav bažantí zvěře dosáhl maximální hodnoty v roce 1973. Pokles také trvá dodnes.

Naproti tomu počet ulovených kusů kachen od roku 1966 rostl. V tomto roce bylo ulovenо 74 058 kusů a v roce 2005 už to bylo 347 120 kusů. Od tohoto roku počet ulovených kachen opět klesá, v roce 2018 bylo ulovenо 115 168 kusů.

Údaje o stavu kachen jsou známy teprve od roku 1976, kdy byly jejich počty minimální. Od té doby jejich počet roste až do roku 2008, kdy dosáhl maxima.

Do níže uvedené tabulky č. 2 byl zahrnut i jediný druh zvěře škodné, který se v honitbě spolku vyskytuje ve větším množství, a to lišky obecné. Do roku 1987 se počty ulovené škodné lišky v ČR pohybovaly kolem 30 000 kusů. Od té doby se toto číslo neustále zvyšuje, až do roku 2015, ve kterém bylo dosaženo maxima 83 932 kusů.

Liška je sčítána od roku 1998, její počty byly historicky nejnižší v roce 2001, od té doby rostou.

Podrobné údaje jsou uvedeny v tabulkách č. 2 – 3.

Tab. 2: Lov drobné zvěře a lišky v České republice v letech 1966 -2018

Zvěř Rok	zajíc	bažant	kachna	liška
1966	95 8694	65 9850	74 058	28 694
1967	921 366	785 496	113 380	28 059
1968	1 110 279	910 077	91 979	19 694
1969	998 107	962 160	99 284	20 359
1970	808 299	1 019 370	102 233	21 425
1971	1 106 994	1 055 303	111 928	23 211
1972	1 049 599	1 010 392	100 310	22 236
1973	1 214 000	1 247 244	112 468	22 552
1974	1 142 514	995 367	99 439	23 560
1975	968 986	998 208	115 014	29 439
1976	853 860	867 365	106 964	28 915
1977	727 792	921 818	109 950	26 377
1978	543 433	795 864	126 905	30 786
1979	70 897	466 665	103 709	29 257
1980	225 033	486 112	115 967	27 830
1981	396 163	638 344	114 796	33 056
1982	195 066	390 345	80 675	28 441
1983	294 731	562 712	88 399	34 159
1984	223 201	455 983	76 925	36 417
1985	251 198	534 149	92 425	33 468
1986	158 470	613 490	123 618	34 715
1987	117 477	539 832	153 091	35 685
1988	161 665	605 436	224 065	41 376
1989	192 805	606 119	253 324	38 793
1990	189785	527 537	273 973	39 655
1991	159 112	404 793	233 147	39 301
1992	149 606	379 649	209 805	38 648
1993	153 454	349 354	169 207	43 088
1994	166 605	427 917	236 871	59 634

Zvěř	zajíc	bažant	kachna	liška
Rok				
1995	129 317	413 675	236 445	70 348
1996	55 866	358 704	230 430	60 761
1997	35 691	400 329	256 521	66 834
1998	65 697	503 420	282 417	80 514
1999	69 988	531 428	316 301	74 930
2000	94 196	562 556	336 729	69 293
2001	81 138	476 388	340 748	67 032
2002	80 473	548 048	295 720	65 023
2003	46 584	479 107	282 287	55 692
2004	65 648	599 010	327 700	62 423
2005	91 907	576 664	347 120	64 695
2006	66 569	579 065	247 322	52 045
2007	113 436	659 584	328 191	65 280
2008	104 518	592 755	315 734	69 739
2009	308 258	245 123	118 897	67 706
2010	289 400	224 814	119 983	75 058
2011	268 898	210 700	120 144	67 925
2012	268 118	208 885	121 515	75 768
2013	239 705	185 826	115 803	60 361
2014	240 484	189 338	117 020	73 678
2015	240 045	186 407	118 779	83 932
2016	242 751	185 361	116 932	76 475
2017	229 545	179 522	107 398	72 806
2018	238 310	176 238	115 168	67 445

(Zdroj: vlastní zpracování)

Tab. 3: Stav drobné zvěře a lišky v České republice v letech 1966 – 2018

Zvěř	zajíc	bažant	kachna	liška
Rok				
1966	872 312	821 743		
1967	988 896	882 641		
1968	1 020 635	966 981		
1969	982 748	1 015 725		
1970	989 546	1 012 454		
1971	1 038 935	1 047 276		
1972	1 023 149	1 039 767		
1973	1 077 831	1 147 094		
1974	1 076 256	1 113 908		
1975	1 049 101	1 089 491		
1976	1 000 431	1 014 795	35 465	
1977	943 754	975 880	41 703	
1978	892 378	922 086	42 510	
1979	652 657	645 072	35 848	

Zvěř	zajíc	bažant	kachna	liška
Rok				
1980	707 775	639 490	44 229	
1981	744 293	682 534	45 057	
1982	606 786	469 425	44 641	
1983	652 883	545 865	40 219	
1984	598 782	454 810	37 884	
1985	608 801	450 701	40 624	
1986	549 821	409 823	39 751	
1987	498 316	353 815	48 757	
1988	523 135	389 167	55 689	
1989	498 805	387 075	52 414	
1990	484 594	346 060	55 309	
1991	465 204	309 692	49 763	
1992	396 264	266 714	38 256	
1993	394 915	248 962	37 017	
1994	442 693	283 272	59 050	
1995	413 520	258 671	64 048	
1996	337 453	217 464	59 952	
1997	338 917	229 700	63 029	
1998	368 069	261 609	68 057	38 570
1999	364 947	261 533	73 442	37 142
2000	375 317	263 665	80 050	38 697
2001	349 849	248 742	77 254	36 848
2002	328 318	260 475	71 097	36 709
2003	298 222	244 851	71 065	49 668
2004	311 182	260 327	86 175	51 935
2005	329 142	280 702	105 708	54 000
2006	304 720	260 536	104 760	52 444
2007	326 404	283 691	114 875	55 958
2008	328 206	272 599	123 140	59 034
2009	307 822	245 123	118 706	60 071
2010	288 874	224 814	119 762	62 253
2011	268 457	210 700	119 916	62 578
2012	267 642	208 885	121 403	65 815
2013	237 482	185 409	115 361	61 728
2014	239 239	188 955	116 785	66 903
2015	238 238	186 097	118 504	73 847
2016	240 956	185 147	116 805	73 834
2017	229 545	179 522	107 398	78 727
2018	238 310	176 238	115 168	75 438

(Zdroj: vlastní zpracování)

5.3 Vývoj stavu a lovу spáрkaté a černé zvěře v ČR od roku 1966 do roku 2018

Následující kapitola pojednává o stavu a lovу spáрkaté a černé zvěře v České republice v letech 1966 – 2018. Tabulka č. 4 pojednává o lovу zvěře, a to především jelení, dančí, mufloní, sičí, srnčí a černé zvěře. Tyto druhy lze považovat za nejhojnější v celé České republice. Tabulka č. 5 uvádí stav spáрkaté a černé zvěře v České republice ve zmiňovaných letech.

Lov spáрkaté a černé zvěře dosáhl svého maxima v letech 2017 – 2018. Nejnižší stav lovу byl v roce 1966, kdy byl zároveň sečten i nejnižší stav této zvěře. V otázce maxima se údaje o stavu a lovу liší pouze u zvěře srnčí a černé. Maxima stavu srnčí zvěře bylo dosaženo v roce 2009 a zvěře černé v roce 2012.

Podrobné údaje uvádějí tabulky č. 4 – 5.

Tab. 4: Lov spáрkaté a černé zvěře v České republice v letech 1966 - 2018

Zvěř Rok	jelení	daňčí	mufloní	srnčí	černá	sičí
1966	7 241	895	635	62 677	2 678	276
1967	7 626	1 145	926	71 577	4 153	278
1968	6 365	1 308	946	78 292	3 356	294
1969	8 064	1 724	1 474	84 925	4 971	465
1970	7 535	1 620	1 310	57 192	4 803	455
1971	7 026	1 401	1 440	69 770	5 120	475
1972	6 723	1 333	1 613	78 972	6 438	453
1973	8 209	1 386	1 890	87 044	7 566	499
1974	8 810	1 408	2 026	96 683	9 948	561
1975	9 180	1 539	2 547	107 776	11 763	689
1976	11 978	1 947	2 566	114 569	13 893	832
1977	11 886	2 079	2 661	123 805	16 104	1 011
1978	12 375	2 387	2 866	112 256	14 647	1 161
1979	11 438	2 285	3 120	100 160	11 103	1 070
1980	10 881	1 877	2 759	84 846	11 773	981
1981	11 560	1 935	2 900	82 829	12 341	990
1982	11 890	1 902	2 792	76 277	10 233	954
1983	12 262	2 168	3 588	78 262	22 790	982
1984	14 453	2 499	3 952	82 894	23 251	1 477
1985	16 077	3 063	4 914	87 292	36 048	2 060
1986	16 285	3 773	6 090	91 327	31 722	2 421
1987	18 641	3 642	6 941	81 493	37 563	2 254
1988	21 122	3 708	7 097	76 381	47 883	2 379
1989	22 947	4 615	7 110	81 490	47 817	2 794
1990	20 848	5 044	7 580	86 757	55 812	3 156
1991	23 108	4 364	7 473	101 508	53 010	3 226

Zvěř Rok	jelení	daňčí	mufloní	srnčí	černá	sičí
1992	21 584	5 454	6 908	103 763	39 168	3 183
1993	18 078	5 858	6 740	92 534	36 565	3 012
1994	16 332	6 384	6 916	105 190	37 750	3 407
1995	15 877	6 524	6 718	100 996	35 312	3 835
1996	15 798	6 576	6 446	83 054	41 604	3 877
1997	12 803	6 627	6 029	81 477	42 609	3 428
1998	13 995	6 963	6 366	88 045	60 578	4 689
1999	15 336	8 052	6 612	99 904	72 930	4 940
2000	17 797	9 413	7 719	112 877	67 858	5 859
2001	17 081	8 775	7 009	112 244	72 061	6 177
2002	17 312	8 111	6 439	112 299	81 757	5 813
2003	17 353	8 420	6 069	118 274	77 267	7 010
2004	18 492	9 035	6 309	120 544	120 967	6 818
2005	19 533	10 048	6 843	123 926	100 029	6 976
2006	16 021	9 758	6 599	98 806	59 495	6 704
2007	19 313	11 103	7 985	108 771	120 329	7 939
2008	20 426	13 060	8 983	126 906	137 898	9 081
2009	21 511	13 093	8 764	131 873	121 690	9 526
2010	21 811	14 116	9 083	120 174	144 184	11 019
2011	20 958	13 131	8 146	113 913	109 383	10 878
2012	23 092	14 591	9 112	108 591	185 176	12 524
2013	23 578	16 404	9 222	105 680	152 250	11 348
2014	23 361	16 761	9 059	100 348	168 974	12 526
2015	23 978	18 968	9 495	99 828	185 496	12 900
2016	26 152	20 402	9 506	100 834	160 139	14 400
2017	27 878	23 069	9 400	103 455	229 182	14 541
2018	28 287	23 800	9 531	102 229	137 823	17 172

(Zdroj: vlastní zpracování)

Tab. 5: Stav spárkaté a černé zvěře v České republice v letech 1966 - 2018

Zvěř Rok	jelení	daňčí	mufloní	srnčí	černá	sičí
1966	14 210	4 124	4 726	188 738	1 910	460
1967	16 079	4 758	6 211	200 301	2 538	659
1968	16 879	5 117	6 451	210 259	2 856	817
1969	16 937	5 237	6 904	197 397	2 859	794
1970	15 724	4 872	7 420	198 115	3 079	883
1971	15 651	4 997	7 968	204 966	4 055	894
1972	16 296	5 152	8 393	209 407	4 353	787
1973	17 511	5 131	9 275	218 077	5 177	965
1974	17 490	5 494	10 144	230 679	6 313	1 077
1975	18 539	6 089	10 711	236 605	11 682	1 167
1976	18 269	6 397	11 258	242 735	12 343	1 302
1977	19 251	6 629	11 808	242 631	13 062	1 593

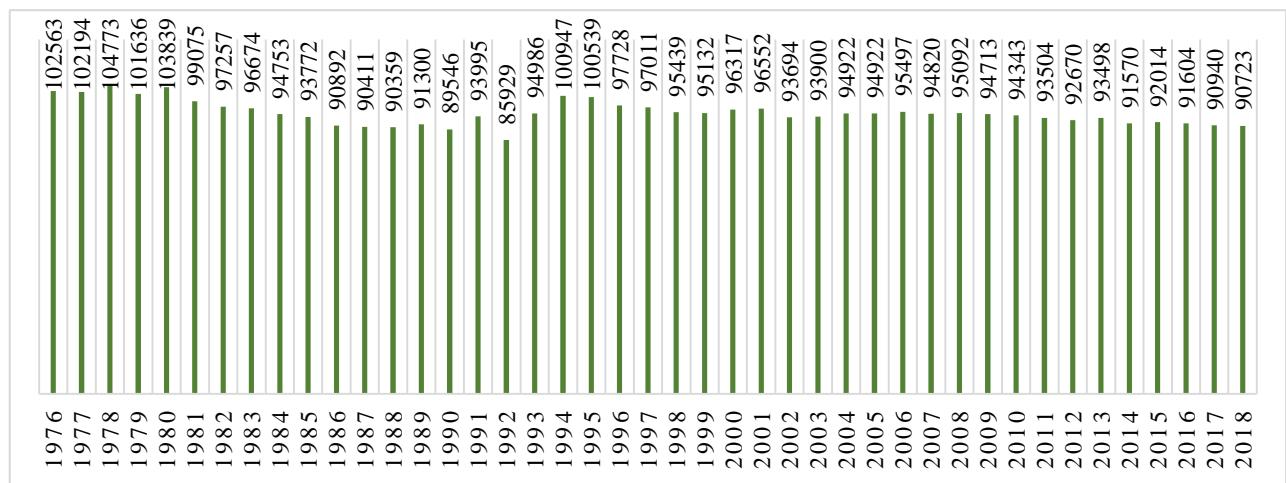
Zvěř	jelení	daňčí	mufloní	srnčí	černá	sičí
Rok						
1978	18 690	6 727	12 015	236 410	12 230	1 599
1979	17 610	6 394	12 040	227 548	12 038	1 620
1980	18 807	6 393	12 174	223 312	13 099	1 464
1981	21 036	7 043	13 164	227 025	14 556	1 762
1982	19 856	7 031	13 137	211 195	16 348	1 743
1983	22 147	8 390	16 025	228 541	22 337	1 570
1984	21 571	8 987	16 489	229 488	24 016	2 015
1985	23 359	9 889	17 980	236 272	26 729	2 641
1986	22 294	10 352	18 165	237 966	29 167	2 330
1987	22 236	10 160	16 459	231 339	29 224	2 165
1988	22 647	10 476	16 451	226 157	31 373	2 346
1989	20 597	12 123	16 940	236 930	31 477	2 393
1990	25 127	13 192	17 772	249 743	33 623	2 714
1991	24 370	11 656	16 175	258 562	31 638	3 025
1992	20 841	11 117	13 802	227 015	25 094	2 776
1993	19 628	13 294	15 509	230 995	26 053	2 840
1994	19 366	14 472	15 546	252 738	29 577	3 119
1995	20 698	14 037	15 178	251 445	30 587	3 500
1996	19 469	14 276	15 703	242 270	33 740	3 757
1997	18 954	15 777	15 622	246 559	35 269	3 341
1998	20 953	17 238	16 596	254 104	40 281	4 315
1999	22 964	17 532	16 738	261 709	42 354	5 077
2000	22 484	17 605	16 405	267 251	43 154	4 904
2001	20 524	16 335	14 771	252 843	41 746	5 231
2002	21 508	17 727	15 513	270 448	44 041	4 954
2003	23 334	19 055	15 822	292 799	43 981	6 086
2004	25 737	20 667	16 968	301 039	49 282	6 382
2005	26 824	21 676	18 201	300 811	46 193	6 790
2006	26 153	22 494	18 626	294 608	47 471	7 192
2007	27 140	23 964	20 444	308 927	56 190	7 637
2008	27 439	25 067	20 126	316 260	56 957	8 240
2009	27 993	25 701	20 687	316 273	57 156	9 031
2010	28 764	26 415	21 135	310 506	59 623	9 715
2011	28 979	26 611	21 239	300 546	58 578	9 680
2012	29 885	27 745	21 274	303 182	63 872	10 424
2013	21 489	27 128	18 758	285 352	56 826	9 713
2014	22 377	27 969	19 389	283 366	57 186	9 756
2015	22 949	30 456	19 799	285 725	58 112	10 063
2016	24 181	32 277	20 640	289 268	59 785	10 776
2017	29 789	33 734	21 707	298 852	58 746	12 349
2018	30 289	34 950	21 663	293 283	54 456	12 984

(Zdroj: vlastní zpracování)

5.4 Vývoj počtu myslivců v ČR od roku 1976 – 2018

Následující graf uvádí vývoj počtu myslivců v České republice v letech 1976 – 2018. Počet myslivců mezi lety 1980 – 1995 kolísal mezi 90 000 – 100 000. Od roku 1995 dochází k mírnému poklesu. Za uplynulých 42 let došlo k úbytku 11 840 myslivců.

Podrobné údaje jsou uvedeny v grafu č. 3.

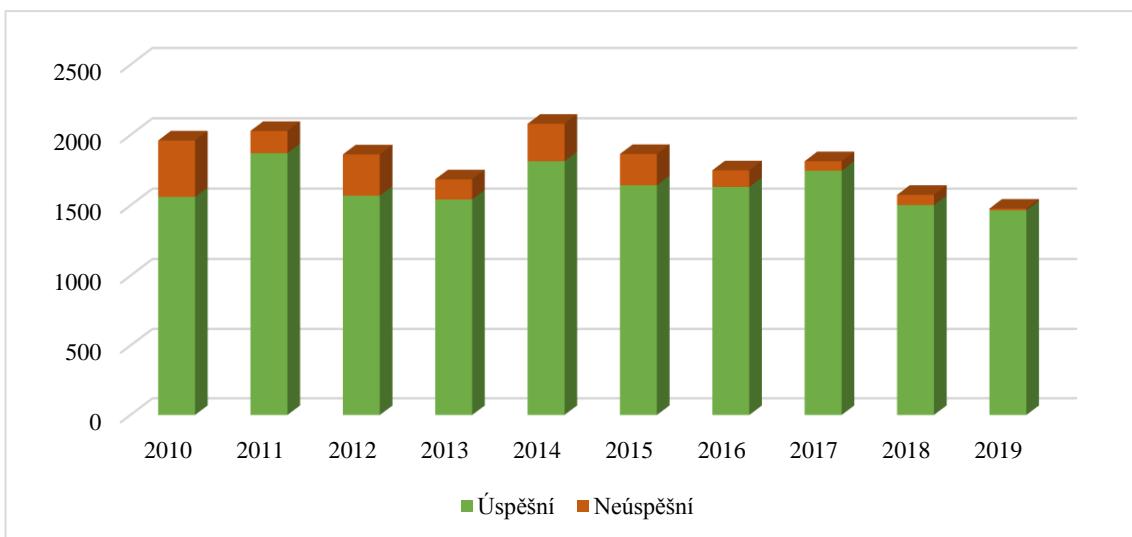

Graf 3: Vývoj počtu myslivců v České republice v letech 1976 - 2018 (Zdroj: vlastní zpracování)

5.5 Vývoj počtu adeptů myslivosti v ČR od roku 2010 – 2019

Níže uvedený graf popisuje vývoj počtu adeptů myslivosti, kteří se přihlásili do kurzu k získání prvního loveckého lístku v celé České republice. Tento graf uvádí počet adeptů, kteří se zúčastnili kurzu pořádaného nejen Českomoravskou mysliveckou jednotou, ale i vsemi ostatními organizacemi, které mají k pořádání těchto kurzů akreditaci. Dále pak graf ilustruje úspěšnost adeptů. Z něj dále vyplývá, že nejvíce účastníků kurzů bylo v roce 2014, a to 2080. Největší úspěšnost adeptů byla v roce 2011, a to 1871. Nejnižší počet účastníků nastoupil do kurzů v roce 2019, a to 1477.

Podrobný popis obsahuje níže uvedený graf.

Graf 4: Vývoj počtu adeptů myslivosti v ČR v letech 2010 – 2019 (Zdroj: vlastní zpracování)

5.6 Ceny střeliva a jejich vývoj

Tabulka č. 6, uvedená níže, se zabývá vývojem cen brokového a kulového střeliva, a to od roku 2009 do roku 2019. Nárůst cen střeliva za uvedených 10 let činí 45,05%. Za uvedenou dobu došlo rovněž k markantnímu nárůstu sortimentu jak kulových, tak brokových střel, a to o 98%. Údaje do tabulky byly zjišťovány od největšího tuzemského výrobce munice, firmy Sellier & Bellot. Nejčastější cena kulového náboje v roce 2009 byla 15,30 Kč, a v roce 2019 činila 24,50 Kč. Nejčastější cena brokového náboje roce 2009 byla 5,30 Kč a v roce 2019 9,60 Kč.

Tab. 6: Ceny střeliva a jejich vývoj od roku 2009 - 2019

Kulové náboje			
Cena jednoho kusu - 2009		Cena jednoho kusu – 2019	
Nejdražší	Nejlevnější	Nejdražší	Nejlevnější
37,70	7,00	54,60	10,50
Průměr	Modus	Průměr	Modus
18,30	15,30	26,40	24,50
Procentuální nárůst množství nabízeného střeliva			
97,40%			
Brokové náboje			
Cena jednoho kusu - 2009		Cena jednoho kusu – 2019	
Nejdražší	Nejlevnější	Nejdražší	Nejlevnější
11,10	3,00	20,20	5,40
Průměr	Modus	Průměr	Modus
5,00	5,30	9,00	9,60

Procentuální nárůst množství nabízeného střeliva
98,18%
Průměrný nárůst cen brokového i kulového střeliva od roku 2009 do 2019
45,05%

(Zdroj: vlastní zpracování)

5.7 Průměrná cena získání loveckého lístku a zbrojního průkazu v ČR

Následující tabulka uvádí průměrnou cenu kurzu k získání prvního loveckého lístku v České republice. Tento kurz je nejčastěji pořádán Okresním mysliveckým spolkem, který spadá pod působnost Českomoravské myslivecké jednoty. Součástí kurzu je výuka, která trvá po dobu 8 týdnů, zpravidla každý týden jeden celý den. Dále kurz zahrnuje povinné střelby z brokové a kulové zbraně. Kurz je zakončen zkouškou, po jejím úspěšném absolvování je adeptovi vydán lovecký lístek s omezenou nebo neomezenou platností. Na základě tohoto loveckého lístku se myslivec může přihlásit na zkoušku odborné způsobilosti k získání zbrojního průkazu skupiny C, jehož průměrná cena je uvedena v druhé části této tabulky. Tato cena zahrnuje přijetí přihlášky ke zkoušce, přijetí žádosti o vydání zbrojního průkazu (3 skupiny – A, B, C), vystavení posudku o zdravotní způsobilosti, střelecký kurz, odměnu komisaři při zkoušce, zaplacení střelnice (čas na střelnici, půjčovné zbraně, střelivo atd.). Ceny jsou uvedeny pro rok 2020.

Tab. 7: Průměrná cena získání prvního loveckého lístku a zbrojního průkazu v ČR

Průměrná cena kurzu k získání loveckého lístku v ČR
5 500 Kč
Průměrná cena k získání zbrojního průkazu skupiny C
5 000 Kč

(Zdroj: vlastní zpracování)

5.8 Ceny loveckých zbraní v ČR

V další tabulce je uvedeno rozmezí pořizovacích cen a průměrná cena loveckých zbraní kulových a brokových. Cena nejprodávanější kulové zbraně se pohybuje kolem 75 000 Kč, brokové kolem 46 000 Kč. Tyto ceny platí za zbraně ve standardní výbavě bez příplatek za pomocné komponenty.

Tab. 8: Rozmezí a průměrná cena loveckých zbraní v ČR

Rozmezí cen loveckých zbraní 2019 (Kč)	
kulová zbraň	broková zbraň
33 200 - 117 160	5 350 - 87 600

Průměrné ceny loveckých zbraní (Kč)	
kulová zbraň	broková zbraň
75 180	46 475

(Zdroj: vlastní zpracování)

5.9 Výkupní ceny zvěřiny 2019

Níže uvedená tabulka udává výkupní ceny zvěřiny v roce 2019. Ze zjištěných údajů vyplývá, že nejvíce ceněna je srnčí zvěř první jakosti. Nejlevnější je zvěř černá, třetí jakost. Z drobné zvěře je nejnižší výkupní cena u bažanta a nejvyšší u zajíce. Vykupuje se zvěřina ulovená běžným mysliveckým způsobem, řádně ošetřená, tj. bez jíncu a hrtanu, se správně otevřeným zámkem, bez zbytků vývrhu, loveckého práva a bez vnitřního sádla, popř. loje. Nevykupuje se zvěř poražená dopravním prostředkem. Dodávaná zvěřina musí odpovídat platné legislativě. Lístek o původu zvěře musí být opatřen razitkem laického prohlížeče. Zvěřina se vykupuje řádně ošetřená, odvětraná, vychladlá, čistá a suchá. Spárikatá zvěř se vykupuje bez hlavy a běhů. U černé zvěře vykoupené s hlavou se sráží 10% hmotnosti kusu. Černá zvěř musí být odplecená s pírkem bez vyšetření na trichinelózu. Jakosti u vykupované zvěře jsou určovány dle váhy.

Srnčí zvěř - I. jakost 10 kg +, II. jakost 8 až 9,90 kg, III. jakost 5 až 7,90 kg. Následující výčet poškození zvěřiny při odstřelu může způsobit snížení ceny vykupované zvěřiny: průstřel plece, hřbetu, kýty, svíček a znečištění.

Černá zvěř - I. jakost 20 až 69 kg, II. jakost 15 až 19 kg, 70 až 75 kg, III. jakost 76+ kg. Jelen, daněk, muflon - u této zvěře se jakosti neurčují, pouze srážky za průstřel plece, hřbetu, kýty a svíček, proříznutí při vývrhu a znečištění. Podrobné údaje jsou uvedeny v tabulce č. 9

Tab. 9: Průměrné výkupní ceny zvěřiny

Výkupní ceny zvěřiny 2019									
Kč/kg	Jelení zvěř	Dančí zvěř	Mufloní zvěř	Srnčí zvěř - I. jakost	Srnčí zvěř - II. jakost	Srnčí zvěř - III. jakost	Černá zvěř - I. jakost	Černá zvěř - II. jakost	Černá zvěř - III. jakost
Minimální a maximální cena	50 - 80	50 - 75	15 - 42	70 - 150	50 - 110	25 - 60	20 - 45	15 - 40	10 - 30
Průměr	67,3	64,2	28,8	97,2	74,0	49,3	32,2	23,9	20,8
Kč/kg	Zaječí zvěř			Bažantí zvěř			Kachní zvěř		
Průměr	250			30			40		

(Zdroj: vlastní zpracování)

5.10 Náklady na výkon práva myslivosti v MS Chlum Kořenice

Tab. 10: Náklady na střelivo

Kč	Počet let					
	2015	2016	2017	2018	2019	
Počet respondentů	1	264,8 Kč	353,6 Kč	379,0 Kč	429,4 Kč	312,2 Kč
	2	237,2 Kč	396,1 Kč	362,6 Kč	215,8 Kč	343,5 Kč
	3	192,7 Kč	181,6 Kč	389,2 Kč	260,8 Kč	207,9 Kč
	4	103,8 Kč	187,7 Kč	148,1 Kč	276,3 Kč	226,0 Kč
	5	353,7 Kč	469,1 Kč	452,4 Kč	455,3 Kč	343,5 Kč
	6	177,9 Kč	351,9 Kč	181,0 Kč	276,3 Kč	226,0 Kč
	7	183,2 Kč	259,8 Kč	379,0 Kč	435,7 Kč	379,7 Kč
	8	257,3 Kč	179,8 Kč	189,2 Kč	189,9 Kč	235,0 Kč
	9	427,8 Kč	345,8 Kč	247,4 Kč	196,3 Kč	433,9 Kč
	10	88,9 Kč	206,8 Kč	346,8 Kč	219,9 Kč	370,6 Kč
	11	59,3 Kč	46,9 Kč	131,6 Kč	109,9 Kč	144,6 Kč
	12	375,9 Kč	345,8 Kč	197,4 Kč	362,6 Kč	433,9 Kč
	13	185,3 Kč	251,9 Kč	263,2 Kč	267,6 Kč	325,4 Kč
	14	222,4 Kč	187,7 Kč	230,3 Kč	371,2 Kč	289,3 Kč
	15	383,3 Kč	447,4 Kč	361,9 Kč	224,5 Kč	189,8 Kč
	16	185,3 Kč	345,8 Kč	181,6 Kč	317,1 Kč	135,6 Kč
	17	346,3 Kč	164,2 Kč	320,8 Kč	397,1 Kč	325,4 Kč
	18	185,3 Kč	125,1 Kč	131,6 Kč	233,1 Kč	135,6 Kč
	19	170,5 Kč	93,8 Kč	198,1 Kč	276,3 Kč	126,6 Kč
	20	487,1 Kč	572,5 Kč	370,8 Kč	394,8 Kč	289,3 Kč
	21	133,4 Kč	150,3 Kč	181,0 Kč	172,7 Kč	108,5 Kč
	22	266,8 Kč	179,8 Kč	419,5 Kč	274,0 Kč	235,0 Kč
	23	185,3 Kč	164,2 Kč	296,8 Kč	138,1 Kč	108,5 Kč
	24	279,6 Kč	369,2 Kč	312,6 Kč	276,3 Kč	226,0 Kč
	25	214,9 Kč	203,3 Kč	411,3 Kč	161,7 Kč	
	26	420,4 Kč	236,3 Kč			
	27	383,3 Kč				
Celkem		6 771,9 Kč	6 816,3 Kč	7 083,5 Kč	6 932,6 Kč	6 152,1 Kč
Průměr		250,8 Kč	262,2 Kč	295,1 Kč	288,9 Kč	256,3 Kč
Celkový počet nábojů		845 ks	783 ks	804 ks	732 ks	677 ks
Počet ulovené zvěře		298 ks	232 ks	241 ks	202 ks	166 ks
						228 ks

(Zdroj: vlastní zpracování)

Z tabulky plyne, že za uplynulé pětileté období použili myslivci v daném spolku průměrně 768 brokových a kulových nábojnic ročně v celkové hodnotě 6 751,30 Kč.

Vezmeme-li průměrný roční počet ulovené zvěře v tomtéž období, který činí 228 kusů, vychází na každý kus ulovené zvěře spotřeba 3 kusy střeliva. Největší počet ulovené zvěře a v souvislosti s tím i nejvíce spotřebovaného střeliva připadá na rok 2015.

Tab. 11: Náklady spojené s časem stráveným v honitbě

Kč	Počet let					
	2015	2016	2017	2018	2019	
Počet respondentů	1	5 995,0 Kč	6 867,9 Kč	7 590,0 Kč	7 612,8 Kč	8 778,0 Kč
	2	6 600,0 Kč	7 337,5 Kč	8 580,0 Kč	9 369,6 Kč	9 416,4 Kč
	3	5 225,0 Kč	5 283,0 Kč	6 666,0 Kč	7 173,6 Kč	7 182,0 Kč
	4	6 105,0 Kč	6 163,5 Kč	7 524,0 Kč	8 710,8 Kč	9 097,2 Kč
	5	5 390,0 Kč	7 631,0 Kč	8 712,0 Kč	9 296,4 Kč	10 533,6 Kč
	6	4 840,0 Kč	5 576,5 Kč	6 534,0 Kč	7 027,2 Kč	7 261,8 Kč
	7	5 115,0 Kč	6 691,8 Kč	6 468,0 Kč	8 052,0 Kč	8 698,2 Kč
	8	6 050,0 Kč	5 693,9 Kč	6 930,0 Kč	6 880,8 Kč	8 937,6 Kč
	9	7 755,0 Kč	7 102,7 Kč	8 118,0 Kč	8 344,8 Kč	9 576,0 Kč
	10	8 360,0 Kč	9 098,5 Kč	10 692,0 Kč	11 638,8 Kč	12 369,0 Kč
	11	7 205,0 Kč	6 985,3 Kč	7 590,0 Kč	8 784,0 Kč	8 857,8 Kč
	12	7 095,0 Kč	6 926,6 Kč	7 722,0 Kč	9 662,4 Kč	8 219,4 Kč
	13	7 205,0 Kč	7 102,7 Kč	8 580,0 Kč	8 710,8 Kč	9 975,0 Kč
	14	6 875,0 Kč	8 511,5 Kč	10 032,0 Kč	9 662,4 Kč	10 214,4 Kč
	15	5 390,0 Kč	6 163,5 Kč	6 072,0 Kč	7 320,0 Kč	7 820,4 Kč
	16	5 225,0 Kč	5 224,3 Kč	5 808,0 Kč	6 954,0 Kč	8 937,6 Kč
	17	6 160,0 Kč	6 457,0 Kč	6 930,0 Kč	8 637,6 Kč	9 655,8 Kč
	18	5 940,0 Kč	7 044,0 Kč	8 250,0 Kč	8 344,8 Kč	10 533,6 Kč
	19	7 095,0 Kč	6 515,7 Kč	8 184,0 Kč	8 564,4 Kč	10 533,6 Kč
	20	4 895,0 Kč	5 459,1 Kč	6 270,0 Kč	6 954,0 Kč	7 660,8 Kč
	21	4 345,0 Kč	4 578,6 Kč	4 818,0 Kč	6 441,6 Kč	6 942,6 Kč
	22	5 775,0 Kč	5 928,7 Kč	7 260,0 Kč	7 100,4 Kč	9 097,2 Kč
	23	6 820,0 Kč	9 039,8 Kč	9 570,0 Kč	9 662,4 Kč	12 768,0 Kč
	24	5 995,0 Kč	7 689,7 Kč	6 930,0 Kč	10 394,4 Kč	7 820,4 Kč
	25	6 105,0 Kč	5 400,4 Kč	6 732,0 Kč	8 418,0 Kč	
	26	5 720,0 Kč	6 339,6 Kč			
	27	5 610,0 Kč				
Průměr		6 107,0 Kč	6 646,6 Kč	7 542,5 Kč	8 388,7 Kč	9 203,6 Kč
Průměrný počet hodin		111,0	113,2	114,3	114,6	115,3
						113,7

(Zdroj: vlastní zpracování)

Ve sledovaném období strávil každý člen v honitbě průměrně 113,7 hodin ročně. Vynásobením počtu hodin minimální mzdou platnou v aktuálním roce vychází ocenění práce každého člena v každém roce na 7 577,70 Kč.

Z tabulky vyplývá, že množství hodin strávených v honitbě se za posledních pět let takřka nemění. Každý lovec stráví průměrně 3 hodiny lovem jednoho kusu spárkaté zvěře. Společné lovy trvají v průměru kolem 5,5 hodiny.

Tab. 12: Náklady na držbu loveckého psa

Průměrné počty loveckých psů v MS Chlum Kořenice		
Ohaři	Norníci	
16	2	
Průměrné roční náklady na držení loveckého psa		
Rok	Ohaři	Norníci
2015	32 741,0 Kč	25 609,0 Kč
2016	32 839,5 Kč	25 686,0 Kč
2017	33 071,0 Kč	25 867,0 Kč
2018	33 919,0 Kč	26 530,0 Kč
2019	34 896,9 Kč	27 294,0 Kč
Průměr	33 493,5 Kč	26 197,2 Kč
Průměr	29 845,3 Kč	
Celkové náklady na koupi, výcvik a držbu loveckého psa 2018		
Ohaři	Norníci	
65 524,0 Kč/rok	56 168,0 Kč/rok	

(Zdroj: vlastní zpracování)

Z tabulky je patrné, že převážnou část ulovené zvěře v daném spolku tvoří zvěř drobná, tudíž je zde využíván větší počet psů loveckého plemene ohaři, jejichž vlohy předurčují tomuto využití. Celkem členové spolku za uplynulých pět let vlastnili 16 ohařů a 2 norníky, tento počet zůstal neměnný.

Tabulka také uvádí průměrné roční náklady na držení loveckého psa, které u ohařů činí 33 493,50 Kč a u norníků 26 197,20 Kč. Dále z tabulky vyplývají náklady na pořízení, výcvik a držbu loveckého psa. Tyto hodnoty jsou převzaty z výpočtů uvedených v bakalářské práci autora Ekonomické aspekty výchovy lovecky upotřebitelného psa (ohaře).

Tab. 13: Náklady na roční členské příspěvky

Počet respondentů	Kč	Počet let				
		2015	2016	2017	2018	2019
1	1 000 Kč	1 500 Kč	1 500 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč
2	1 000 Kč	1 500 Kč	1 500 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč
3	1 000 Kč	1 500 Kč	1 500 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč
4	1 000 Kč	1 500 Kč	1 500 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč
5	1 000 Kč	1 500 Kč	1 500 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč
6	1 000 Kč	1 500 Kč	1 500 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč
7	1 000 Kč	1 500 Kč	1 500 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč
8	1 000 Kč	1 500 Kč	1 500 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč
9	1 000 Kč	1 500 Kč	1 500 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč
10	1 000 Kč	1 500 Kč	1 500 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč
11	1 000 Kč	1 500 Kč	1 500 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč
12	1 000 Kč	1 500 Kč	1 500 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč
13	1 000 Kč	1 500 Kč	1 500 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč
14	1 000 Kč	1 500 Kč	1 500 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč
15	1 000 Kč	1 500 Kč	1 500 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč
16	1 000 Kč	1 500 Kč	1 500 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč
17	1 000 Kč	1 500 Kč	1 500 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč
18	1 000 Kč	1 500 Kč	1 500 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč
19	1 000 Kč	1 500 Kč	1 500 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč
20	1 000 Kč	1 500 Kč	1 500 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč
21	1 000 Kč	1 500 Kč	1 500 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč
22	1 000 Kč	1 500 Kč	1 500 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč
23	1 000 Kč	1 500 Kč	1 500 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč
24	1 000 Kč	1 500 Kč	1 500 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč
25	1 000 Kč	1 500 Kč	1 500 Kč	1 000 Kč		
26	1 000 Kč	1 500 Kč				
27	1 000 Kč					
Průměr	1 000 Kč	1 500 Kč	1 500 Kč	1 500 Kč	1 500 Kč	1 400 Kč

(Zdroj: vlastní zpracování)

Roční členské příspěvky jsou použity na provoz spolku. Za posledních pět let se jejich výše pohybovala v rozmezí 1 000 – 1 500 Kč, v průměru pak 1 400 Kč ročně. Na výši částky má největší vliv množství nakoupené zvěře určené k zazvěřování.

Tab. 14: Náklady na povinné pojištění pro výkon práva myslivosti

Počet respondentů	Kč	Počet let				
		2015	2016	2017	2018	2019
1	800,0 Kč	1 000,0 Kč				
2	500,0 Kč	650,0 Kč	650,0 Kč	650,0 Kč	650,0 Kč	650,0 Kč
3	800,0 Kč	1 000,0 Kč				
4	800,0 Kč	1 000,0 Kč				
5	500,0 Kč	650,0 Kč	650,0 Kč	650,0 Kč	650,0 Kč	650,0 Kč
6	800,0 Kč	1 000,0 Kč				
7	800,0 Kč	1 000,0 Kč				
8	800,0 Kč	1 000,0 Kč				
9	800,0 Kč	1 000,0 Kč				
10	500,0 Kč	650,0 Kč	650,0 Kč	650,0 Kč	650,0 Kč	650,0 Kč
11	800,0 Kč	1 000,0 Kč				
12	800,0 Kč	1 000,0 Kč				
13	800,0 Kč	1 000,0 Kč				
14	800,0 Kč	1 000,0 Kč				
15	500,0 Kč	650,0 Kč	650,0 Kč	650,0 Kč	650,0 Kč	650,0 Kč
16	800,0 Kč	1 000,0 Kč				
17	800,0 Kč	1 000,0 Kč				
18	500,0 Kč	650,0 Kč	650,0 Kč	650,0 Kč	650,0 Kč	650,0 Kč
19	800,0 Kč	1 000,0 Kč				
20	800,0 Kč	1 000,0 Kč				
21	800,0 Kč	1 000,0 Kč				
22	500,0 Kč	650,0 Kč	650,0 Kč	650,0 Kč	650,0 Kč	650,0 Kč
23	800,0 Kč	1 000,0 Kč				
24	800,0 Kč	1 000,0 Kč				
25	500,0 Kč	650,0 Kč	650,0 Kč	650,0 Kč	650,0 Kč	
26	500,0 Kč	650,0 Kč				
27	500,0 Kč					
Průměr	700,0 Kč	892,3 Kč	902,0 Kč	902,0 Kč	912,5 Kč	861,8 Kč

(Zdroj: vlastní zpracování)

Všichni členové daného spolku jsou pojištěni u pojišťovny Halali. Toto pojištění plyne za zákona a platba je prováděna prostřednictvím Okresního mysliveckého spolku v Kolíně. Od roku 2016 platí členové ČMMJ 1 000 Kč, do té doby 800 Kč. Důchodci a studenti platí od téhož roku 650 Kč, do té doby 500 Kč. V průměru tedy jeden člen spolku MS Chlum Kořenice platí každoročně částku 861,80 Kč.

Tab. 15: Náklady na krmivo pro zvěř

Kč	Počet let					
	2015	2016	2017	2018	2019	
Počet respondentů	1	1 950,0 Kč	800,0 Kč	1 305,0 Kč	1 230,0 Kč	2 800,0 Kč
	2	2 100,0 Kč	940,0 Kč	700,0 Kč	1 755,0 Kč	1 350,0 Kč
	3	1 350,0 Kč	1 305,0 Kč	1 170,0 Kč	850,0 Kč	1 640,0 Kč
	4	1 640,0 Kč	700,0 Kč	2 100,0 Kč	960,0 Kč	1 170,0 Kč
	5	1 755,0 Kč	1 560,0 Kč	1 350,0 Kč	795,0 Kč	1 275,0 Kč
	6	1 275,0 Kč	2 340,0 Kč	1 230,0 Kč	1 200,0 Kč	960,0 Kč
	7	960,0 Kč	850,0 Kč	2 340,0 Kč	1 880,0 Kč	530,0 Kč
	8	530,0 Kč	720,0 Kč	1 275,0 Kč	870,0 Kč	1 200,0 Kč
	9	800,0 Kč	795,0 Kč	480,0 Kč	700,0 Kč	1 880,0 Kč
	10	940,0 Kč	1 200,0 Kč	795,0 Kč	780,0 Kč	1 305,0 Kč
	11	870,0 Kč	1 880,0 Kč	800,0 Kč	940,0 Kč	1 050,0 Kč
	12	1 400,0 Kč	870,0 Kč	940,0 Kč	1 740,0 Kč	780,0 Kč
	13	780,0 Kč	1 050,0 Kč	870,0 Kč	700,0 Kč	1 400,0 Kč
	14	1 300,0 Kč	1 170,0 Kč	700,0 Kč	1 170,0 Kč	780,0 Kč
	15	2 100,0 Kč	1 300,0 Kč	780,0 Kč	1 350,0 Kč	1 275,0 Kč
	16	1 350,0 Kč	2 100,0 Kč	1 060,0 Kč	1 230,0 Kč	480,0 Kč
	17	820,0 Kč	2 025,0 Kč	1 200,0 Kč	1 755,0 Kč	530,0 Kč
	18	2 340,0 Kč	820,0 Kč	940,0 Kč	850,0 Kč	800,0 Kč
	19	1 275,0 Kč	1 755,0 Kč	1 305,0 Kč	720,0 Kč	940,0 Kč
	20	480,0 Kč	1 275,0 Kč	1 400,0 Kč	795,0 Kč	870,0 Kč
	21	795,0 Kč	480,0 Kč	780,0 Kč	800,0 Kč	1 400,0 Kč
	22	800,0 Kč	1 325,0 Kč	2 600,0 Kč	2 350,0 Kč	780,0 Kč
	23	1 410,0 Kč	800,0 Kč	1 400,0 Kč	870,0 Kč	1 230,0 Kč
	24	870,0 Kč	1 410,0 Kč	2 025,0 Kč	1 050,0 Kč	1 170,0 Kč
	25	700,0 Kč	1 305,0 Kč	1 640,0 Kč	1 170,0 Kč	
	26	1 170,0 Kč	1 400,0 Kč			
	27	530,0 Kč				
Průměr	1 195,9 Kč	1 237,5 Kč	1 247,4 Kč	1 140,4 Kč	1 149,8 Kč	1 194,2 Kč
Množství v metrických centech	71	78	74	77	66	73,2

(Zdroj: vlastní zpracování)

Od roku 2015 mají členové povinnost, která vyplývá z provozního řádu spolku, zajistit krmivo pro zvěř svépomocí, přímým nákupem. Průměrně se každoročně ke zvěři dostane 7 320 kg krmiva, především kukuřice, ječmenu, ovsa, zadiny a sena. Každý člen vynaloží v souvislosti s náklady na krmivo průměrně ročně 1 194,20 Kč.

Tab. 16: Náklady na využívání osobního automobilu v honitbě

Počet respondentů	Kč	Počet let				
		2015	2016	2017	2018	2019
1	2 714,5 Kč	2 258,4 Kč	2 149,5 Kč	2 445,2 Kč	2 197,5 Kč	
2	3 677,7 Kč	3 542,5 Kč	4 478,2 Kč	3 622,5 Kč	4 120,4 Kč	
3	2 994,7 Kč	2 860,6 Kč	2 722,7 Kč	3 079,2 Kč	3 113,2 Kč	
4	4 728,4 Kč	4 251,0 Kč	5 373,8 Kč	4 347,0 Kč	4 395,0 Kč	
5	5 516,5 Kč	5 269,5 Kč	6 269,4 Kč	5 705,5 Kč	5 768,5 Kč	
6	9 001,5 Kč	7 678,4 Kč	7 308,4 Kč	8 313,7 Kč	7 471,6 Kč	
7	8 668,8 Kč	8 280,7 Kč	7 881,6 Kč	7 969,6 Kč	9 064,8 Kč	
8	1 751,3 Kč	1 505,6 Kč	1 612,1 Kč	1 811,3 Kč	1 465,0 Kč	
9	788,1 Kč	752,8 Kč	806,1 Kč	724,5 Kč	1 007,2 Kč	
10	525,4 Kč	425,1 Kč	591,1 Kč	543,4 Kč	439,5 Kč	
11	4 098,0 Kč	3 914,5 Kč	4 191,6 Kč	4 238,4 Kč	3 809,0 Kč	
12	2 679,4 Kč	2 408,9 Kč	2 740,6 Kč	2 463,3 Kč	3 113,2 Kč	
13	5 216,0 Kč	4 987,4 Kč	4 751,7 Kč	4 809,3 Kč	5 475,2 Kč	
14	1 593,8 Kč	1 434,3 Kč	1 451,9 Kč	1 653,2 Kč	1 487,1 Kč	
15	2 125,0 Kč	1 662,5 Kč	1 781,9 Kč	1 603,1 Kč	2 027,9 Kč	
16	6 520,0 Kč	6 234,3 Kč	5 939,6 Kč	6 763,0 Kč	6 083,6 Kč	
17	4 201,8 Kč	4 017,7 Kč	4 619,7 Kč	3 874,1 Kč	4 410,6 Kč	
18	1 304,0 Kč	1 246,9 Kč	1 187,9 Kč	1 202,3 Kč	1 368,8 Kč	
19	1 126,9 Kč	969,8 Kč	1 154,9 Kč	935,1 Kč	1 064,6 Kč	
20	2 028,4 Kč	1 939,6 Kč	1 847,9 Kč	2 337,8 Kč	1 892,7 Kč	
21	4 636,5 Kč	4 433,3 Kč	4 223,7 Kč	4 274,9 Kč	4 866,9 Kč	
22	6 664,9 Kč	6 372,8 Kč	6 071,6 Kč	6 145,2 Kč	6 996,1 Kč	
23	1 062,5 Kč	831,2 Kč	989,9 Kč	901,7 Kč	811,1 Kč	
24	4 781,3 Kč	4 571,8 Kč	4 355,7 Kč	4 959,5 Kč	4 461,3 Kč	
25	1 883,6 Kč	1 801,0 Kč	1 979,9 Kč	1 736,7 Kč		
26	3 187,6 Kč	3 047,9 Kč				
27	1 159,1 Kč					
Průměr	3 505,0 Kč	3 334,6 Kč	3 459,2 Kč	3 458,4 Kč	3 621,3 Kč	3 475,7 Kč
Průměrný počet kilometrů	417,9	392,9	401,7	397,3	411,1	404,2

(Zdroj: vlastní zpracování)

Výše uvedená tabulka uvádí náklady na provoz osobního automobilu v souvislosti s jeho využitím v honitbě. Z tabulky vyplývá, že každý člen najezdí v honitbě ročně v průměru 404,2 km, přepočítáno na náklady toto činí 3 475,70 Kč.

Tab. 17: Ostatní náklady

Počet respondentů	Kč	Počet let				
		2015	2016	2017	2018	2019
1	1 100,0 Kč	1 735,0 Kč	1 568,0 Kč	1 736,0 Kč	5 087,0 Kč	
2	2 025,0 Kč	1 254,0 Kč	1 958,0 Kč	1 941,0 Kč	1 745,0 Kč	
3	1 200,0 Kč	1 653,0 Kč	2 056,0 Kč	1 839,0 Kč	2 079,0 Kč	
4	2 225,0 Kč	1 863,0 Kč	2 650,0 Kč	2 458,0 Kč	1 325,0 Kč	
5	1 123,0 Kč	1 468,0 Kč	2 887,0 Kč	1 850,0 Kč	3 569,0 Kč	
6	914,0 Kč	1 258,0 Kč	1 985,0 Kč	2 898,0 Kč	2 794,0 Kč	
7	2 924,0 Kč	1 188,0 Kč	3 650,0 Kč	1 335,0 Kč	4 781,0 Kč	
8	914,0 Kč	4 468,0 Kč	1 442,0 Kč	1 368,0 Kč	2 167,0 Kč	
9	2 133,0 Kč	2 458,0 Kč	1 923,0 Kč	3 573,0 Kč	1 397,0 Kč	
10	1 939,0 Kč	1 887,0 Kč	3 657,0 Kč	4 425,0 Kč	1 358,0 Kč	
11	825,0 Kč	1 532,0 Kč	1 551,0 Kč	3 334,0 Kč	2 587,0 Kč	
12	845,0 Kč	1 300,0 Kč	5 450,0 Kč	2 313,0 Kč	4 764,0 Kč	
13	1 550,0 Kč	1 012,0 Kč	1 653,0 Kč	2 065,0 Kč	2 100,0 Kč	
14	859,0 Kč	4 496,0 Kč	1 997,0 Kč	1 342,0 Kč	1 621,0 Kč	
15	842,0 Kč	3 269,0 Kč	1 743,0 Kč	4 621,0 Kč	1 743,0 Kč	
16	1 933,0 Kč	1 641,0 Kč	1 746,0 Kč	1 600,0 Kč	1 424,0 Kč	
17	1 155,0 Kč	1 025,0 Kč	2 079,0 Kč	1 265,0 Kč	1 477,0 Kč	
18	1 811,0 Kč	1 685,0 Kč	1 600,0 Kč	3 748,0 Kč	1 458,0 Kč	
19	1 100,0 Kč	1 262,0 Kč	1 567,0 Kč	1 713,0 Kč	1 353,0 Kč	
20	3 265,0 Kč	2 503,0 Kč	1 784,0 Kč	1 374,0 Kč	4 755,0 Kč	
21	1 069,0 Kč	2 177,0 Kč	2 556,0 Kč	1 555,0 Kč	1 700,0 Kč	
22	3 255,0 Kč	1 269,0 Kč	2 457,0 Kč	1 973,0 Kč	1 415,0 Kč	
23	1 482,0 Kč	1 158,0 Kč	1 600,0 Kč	1 771,0 Kč	3 347,0 Kč	
24	785,0 Kč	1 047,0 Kč	2 163,0 Kč	2 747,0 Kč	1 568,0 Kč	
25	932,0 Kč	1 257,0 Kč	2 097,0 Kč	1 988,0 Kč		
26	1 243,0 Kč	1 059,0 Kč				
27	823,0 Kč					
Průměr	1 491,5 Kč	1 804,8 Kč	2 232,8 Kč	2 273,3 Kč	2 400,6 Kč	2 040,6 Kč

(Zdroj: vlastní zpracování)

Tabulka uvádí přehled ostatních nezařazených nákladů, které byly využity v ojedinělých případech. V součtu činí tyto nahodilé náklady 2 041,60 Kč průměrně ročně na jednoho člena.

Tab. 18: Náklady a výnosy plynoucí z brigád

Počet respondentů	Kč	Počet let					
		1	2	3	4	5	
10	1	+1 750,0 Kč	+2 000,0 Kč	+1 850,0 Kč	+1 400,0 Kč	+1 550,0 Kč	
	2	Osvobozen					
	3	2 000,0 Kč					
	4	+2 050,0 Kč	+1 800,0 Kč	+1 950,0 Kč	+1 900,0 Kč	+2 250,0 Kč	
	5	+1 800,0 Kč	+2 100,0 Kč	+1 600,0 Kč	+1 950,0 Kč	+1 550,0 Kč	
	6	+500,0 Kč	+600,0 Kč	+700,0 Kč	800,0 Kč	+850,0 Kč	
	7	+950,0 Kč	+700,0 Kč	450,0 Kč	+650,0 Kč	+800,0 Kč	
	8	+350,0 Kč	+250,0 Kč	+300,0 Kč	+50,0 Kč	+150,0 Kč	
	9	1 450,0 Kč	1 200,0 Kč	+200,0 Kč	+600,0 Kč	700,0 Kč	
	10	Osvobozen					
	11	+150,0 Kč	+100,0 Kč	+200,0 Kč	+400,0 Kč	50,0 Kč	
	12	+550,0 Kč	+800,0 Kč	+750,0 Kč	+700,0 Kč	+600,0 Kč	
	13	+1 200,0 Kč	+1 000,0 Kč	2 000,0 Kč	+1 600,0 Kč	1 900,0 Kč	
	14	2 000,0 Kč					
	15	+100,0 Kč	+250,0 Kč	+100,0 Kč	+400,0 Kč	+400,0 Kč	
	16	+300,0 Kč	+150,0 Kč	+50,0 Kč	+300,0 Kč	+450,0 Kč	
	17	+350,0 Kč	400,0 Kč	+600,0 Kč	+400,0 Kč	+400,0 Kč	
	18	+150,0 Kč	Osvobozen				
	19	+800,0 Kč	+950,0 Kč	+600,0 Kč	+300,0 Kč	250,0 Kč	
	20	200,0 Kč	+300,0 Kč	+500,0 Kč	+650,0 Kč	+100,0 Kč	
	21	+50,0 Kč	+400,0 Kč	+400,0 Kč	+300,0 Kč	Osvobozen	
	22	+500,0 Kč	50,0 Kč	+200,0 Kč	+1 000,0 Kč	+450,0 Kč	
	23	+250,0 Kč	+300,0 Kč	+650,0 Kč	+500,0 Kč	50,0 Kč	
	24	2 000,0 Kč					
	25	Osvobozen					
	26	Osvobozen					
	27	Osvobozen	X	X	X	X	
Průměr		884,1 Kč	879,6 Kč	868,3 Kč	947,6 Kč	925,0 Kč	900,9 Kč
Výnos		+188,6 Kč	+192,9 Kč	+104,8 Kč	+300,0 Kč	+30,0 Kč	+163,3 Kč
Náklad		0,0 Kč					

(Zdroj: vlastní zpracování)

Výnosy a náklady plynoucí z brigád uvádí tabulka č. 18. Z jejich porovnání je patrné, že jsou ve výsledku nákladem pro uvedený myslivecký spolek, ale výnosem pro každého člena spolku, a to ve výši 163,30 Kč v průměru ročně.

5.11 Výnosy plynoucí z výkonu práva myslivosti v MS Chlum Kořenice

Tab. 19: Výnosy plynoucí z výkonu práva myslivosti

Množství ulovené zvěře ve spolku MS Chlum Kořenice								
Zvěř/ks	2015	2016	2017	2018	2019	Průměr kusů (ks)	Průměrná váha (kg)	
černá			3	1		2	100	
dančí		2	2	1		1,7	80	
srčí	16	12	14	13	15	14	35	
zaječí	1					1	3,5	
bažantí	10	78	51	46	45	46	1,1	
kachní	232	208	164	181	142	185,4	0,8	
Celkem kusů	255 ks	300 ks	234 ks	242 ks	202 ks	246,6 ks		
Celkem	380 kg	483 kg	582,3 kg	507 kg	371 kg	464,7 kg		
Počet členů	27	26	25	25	24	26		
Podíl zvěřiny získané každým členem spolku za rok								
Zvěř/ks	2015	2016	2017	2018	2019	Průměr kusů (ks)	Průměrná váha (kg)	
černá			0,12	0,04		0,08	8	257,60
dančí		0,08	0,08	0,04		0,07	5,25	337,13
srnčí	0,59	0,46	0,56	0,52	0,63	0,55	19,31	1877,31
zaječí	0,04					0,04	0,13	32,41
bažantí	0,37	3,00	2,04	1,84	1,88	1,83	2	60,23
kachní	8,59	8,00	6,56	7,24	5,92	7,26	5,81	232,38
Celkem kusů	9,59	11,54	9,36	9,68	8,42			
Průměr kusů za rok	9,82 ks							
O průměrné váze	40,51 kg							
Celkem	2 797,1 Kč							

(Zdroj: vlastní zpracování)

Z tabulky vyplývá, že za poslední pětileté období bylo průměrně každý rok uloveno 247 kusů zvěře o váze 465 kg. Každý člen si v průměru ročně odnesl 40,5 kg zvěřiny, což činí zhruba 9,8 kusů. Největší část z tohoto získaného množství tvořila srnčí zvěřina. Celkem každý člen spolku získal množství zvěřiny v hodnotě 2 797,10 Kč.

5.12 Porovnání nákladů a výnosů

Tab. 20: Porovnání nákladů a výnosů

Porovnání nákladů a výnosů		
Tabulka č.	Náklad	Výnos
10	270,7 Kč	
11	7 577,7 Kč	
12	29 845,3 Kč	
13	1 400,0 Kč	
14	861,8 Kč	
15	1 194,2 Kč	
16	3 475,7 Kč	
17	2 040,6 Kč	
18		163,3 Kč
19		2 797,1 Kč
Suma	46 666,0 Kč	2 960,4 Kč
Rozdíl		-43 705,6 Kč

(Zdroj: vlastní zpracování)

V tabulce je uvedeno porovnání průměrných ročních nákladů a výnosu každého člena spolku. Největší položkou na straně nákladů jsou průměrné roční náklady na držení loveckého psa, proti tomu nejnižší náklady jsou na povinné zákonné pojistění. Na straně výnosů se jako nejvyšší ukazuje výnos ze získané zvěřiny, dále je zde ještě výnos z brigádních hodin, který závisí na aktivitě členů.

6 Diskuze

Publikace *Zelená čísla o ekonomice v současné české myslivosti* (Feuereisel, 2010) je jedním z velmi omezeného počtu pramenů, který se zabývá problematikou ekonomické stránky myslivosti. Tato publikace uvádí, že celkové průběžné náklady na výkon práva myslivosti činí u řadového myslivce provozujícího aktivně myslivost 40 095 Kč ročně. Autor v této diplomové práci zjistil, ocenil a vyhodnotil údaje, které získal od souboru respondentů. Tím získal sumu nákladů na výkon práva myslivosti v honitbě Mysliveckého spolku Chlum Kořenice. Tyto náklady činí v součtu 46 666 Kč. Porovnáním této částky s částkou uváděnou doc. Feuereiselem ve výše zmiňované publikaci lze výslednou sumu nákladů, ke které autor této diplomové práce došel, považovat za reálnou. Je nutno zároveň zohlednit míru inflace a nárůst cen za poslední desetiletí. Mezi faktory, které mohly výsledek práce mírně ovlivnit a ve výsledku zkreslit, patří určitá specifika daného mysliveckého spolku. První skupina těchto specifik souvisí s krajinou a je to hlavně absence lesních ploch v dané honitbě, dále pak pokles vody v krajině, který znamená úbytek vodních ploch. Druhou skupinu tvoří specifika související s intenzivním zemědělstvím, které je pro danou lokalitu typické a má do jisté míry za následek vysoký pokles drobné zvěře. Třetí skupinu specifik tvoří členská základna spolku, vyšší věkový průměr jejich členů a respondentů, kteří již nejsou ekonomicky aktivními občany. Vliv popsaných specifik je ve svém dopadu na výsledky práce zanedbatelný. Lze předpokládat, že stejné údaje získané u jiného mysliveckého sdružení v odlišné lokality, budou téměř identické, neboť se ve své podstatě neliší. Porovnáním celkové sumy všech uvedených nákladů a výnosů ze získané zvěřiny, které činily 2 960,40 Kč, autor došel k jednoznačnému zjištění, že aktivní výkon práva myslivosti v této honitbě daného spolku je vysoce nerentabilní. Toto konstatování je závěrem této práce. Řešení nebo alespoň částečné zlepšení této situace spatřuje autor ve snížení nákladů. Dle návrhu autora by jednotlivé položky podrobně vyčíslené v tabulkách mohly být sníženy níže popsaným způsobem. Střelci na každý kus ulovené zvěře spotřebují průměrně 3 kusy střeliva. Snížení tohoto nákladu spatřuje autor ve zvýšení náročnosti praktické zkoušky k získání zbrojního průkazu, v aktivnějším přístupu ke cvičným střelbám. Dále pak je možno zauvažovat o finanční návratnosti investice do lepšího střeleckého vybavení za účelem zvýšení přesnosti střelby. Cvičné střelby v rámci společných akcí spolku znamenají zvýšení nákladů spolku a v konečném důsledku v rámci zvýšení členských příspěvků i zvýšení nákladů pro jednotlivce.

Každý jednotlivec stráví v honitbě ročně průměrně 113,7 hodin. Snížení časové náročnosti činností v honitbě vidí autor zejména v lepším plánováním umístování krmných zařízení, které budou sloužit svému účelu a přitom budou snadněji dostupné. Čas lze ušetřit také přesnější organizací přesunů při společných akcích mezi jednotlivými lečemi a v rámci individuálních lovů využitím fotopastí. V neposlední řadě lze uvažovat o změně podmínek členství v mysliveckém spolku, bez vazby na povinné vlastnictví pozemku.

Snížení nákladů na lovecky upotřebitelného psa je v kontextu vyčíslených položek vždy přímo úměrné snížení kvality nebo kvantity poskytované péče. A jako takové se dřív nebo později může projevit na zdravotním stavu psa a v konečném důsledku se pro myslivce stát nákladovou položkou. Na základě zjištěných dat doporučuje autor zaměřit se na chov menších plemen, jejichž zástupci jsou všeobecněji a průměrně ročně náklady na jejich chov jsou výrazně nižší. Všeobecnost je potřebná zejména při dlouhotrvajícím úbytku drobné zvěře. Pes by měl být plně využíván i v rámci hostování na akcích, které pořádají jiné myslivecké spolky a sdružení, což neznamená faktické snížení nákladů, ale může znamenat zvýšení výnosů z takto získané zvěřiny.

V případě výše zmiňovaného spolku plyne převážná část výnosů z členských příspěvků na zazvěřování, aby byla posílena stávající populace drobné zvěře. Z tohoto důvodu je autor proti jejich snižování. Myslivci vynakládají nemalé prostředky k zachování přírodního bohatství dalším generacím. Z toho je patrné, že myslivost jako taková není jen lov, ale hlavně péče a ochrana, směřující k zachování druhové různosti, která je pro danou lokalitu typická.

Pojištění pro výkon práva myslivosti je vzhledem k rizikovosti daného odvětví ve spojení s využíváním střelných zbraní více než nutné. Výše pojistky je v kompetenci jednotlivých pojišťoven, a může se proto lišit. Autor se domnívá, že pojišťovny by měly být v nabízení pojistných smluv flexibilnější a formou bonusů a slev více zohledňovat některá fakta o pojištěnci.

V daném spolku byla stanovena povinnost každého člena zajistit krmivo pro zvěř svépomocí. Většina členů krmivo kupuje, část členské základny ho pěstuje na svých pozemcích. K snížení těchto nákladů autor navrhuje spolupráci mysliveckých spolků a zemědělských podniků v okolí. Výměnou za určité protisužby (sběr kamenů, okopávka řepy atd.) dostanou myslivci od zemědělců krmivo pro zvěř.

Náklady na využívání osobního automobilu navrhuje autor snížit jednotným cestováním do honitby a v rámci honitby. Při společných lovech pak volit přesun hromadným prostředkem. Nelze opomenout fakt, že auta jsou v dnešní době obecně nadužívána. Právě myslivost patří mezi volnočasové aktivity, které zlepšují nejen psychickou, ale hlavně fyzickou zdatnost. Používání automobilů by mělo být omezováno na nejnižší možnou míru, měl by převažovat pěší pohyb po honitbě, který zároveň umožňuje lepší obeznání zvěře, stavu honitby a krajiny.

U položky ostatní náklady se vesměs jedná o nárazové investice. Jejich různorodost a specifickost neumožňuje jednotný návrh na snížování nákladů. Největší část tvořily náklady na obnovu oblečení a obuvi, které jsou při výkonu práva myslivosti velmi důležité, zvláště v zimním období. Kvalitní oblečení je nákladné, nicméně nezbytné, neboť neexistuje špatné počasí, ale špatně oblečený myslivec.

Brigádní hodiny jsou pro pasivní členy nákladovou položkou. Pro členy spolku, kteří se všech jeho činností a akcí aktivně účastní, nebo často pracují na zvelebování honitby a majetku spolku, můžou znamenat i výnos, a tím pokrýt určitou část nákladů. Nejvíše je počtem odpracovaných hodin ohodnocena práce na výstavbě mysliveckých zařízení.

Nákladové položky lze z praktického hlediska rozdělit na počáteční a průběžné, cyklicky se opakující. V této práci se autor ve stručnosti zmiňuje i o prvotních investicích, ale za hlavní cíl si klade vyčíslit průměrné roční náklady na jednoho člena spolku. Z ekonomického hlediska je pro myslivce jediným ročním výnosem získaná zvěřina. Její cena byla pro účely této práce získána vynásobením množství cenou za kilogram podle druhu zvěřiny. Co se týká průměrných výkupních cen zvěřiny v České republice, jsou tyto ceny zhruba 1,5 krát vyšší než v sousedním Slovensku a Polsku a zároveň několikanásobně nižší než v Rakousku a Německu. Výnosy plynoucí ze získané zvěřiny lze ve zkoumaném spolku zvýšit aktivnějším přístupem k lovům spárkaté zvěře, kterému se v současné době věnuje pouze třetina členů spolku. V souvislosti s nízkým počtem aktivních lovců spárkaté zvěře je nutné vykazovat co nejnižší počty této zvěře v honitbě, aby byl spolek schopen splnit plán lovů.

Jak bylo zjištěno, průměrné roční náklady člena Mysliveckého spolku Chlum Kořenice vysoko převyšují výnosy z této volnočasové aktivity. Lze předpokládat, že v ostatních spolcích, především s převládající polní honitbou, bude situace obdobná.

V zájmu zachování cejchu myslivců je to, aby do popředí vystoupily zejména neekonomické aspekty, proč se tomuto koníku věnovat. Jedinečnost našich mysliveckých tradic je ukotvena i v zákoně a je součástí společného kulturního dědictví národa. Každý nový i stávající člen si může vybrat specializaci v jednom ze sedmi mysliveckých oborů, kterými jsou myslivecké zákonodárství, myslivecká zoologie, myslivecká péče o zvěř, lovecká kynologie, lovecké střelectví, lovectví a myslivecká osvěta. Myslivost je významnou spolkovou činností sdružující obyvatele zejména na venkově a v dnešní době, která je charakteristická poklesem zájmu o veřejné dění, se podílí na udržování dobrých sousedských vztahů ve venkovských komunitách. Myslivost je také důležitý rekreační prvek a způsob aktivního trávení volného času. Může částečně obnovit ztrátu kontaktu dnešního člověka s přírodou, přinést pocit psychického uvolnění a celkové pohody. Pravidelný pohyb i práce v honitbě vedou k rozvoji motorických a dovednostních schopností, poskytují navíc prostor pro správný fyzický vývoj organismu, zlepšují jeho celkovou odolnost a vedou významným způsobem k odbourání stresové zátěže.

Je třeba zaměřit se na propagaci myslivosti a zlepšování jejího mediálního obrazu, vysvětlovat nemyslivecké veřejnosti v čem spočívá pravá myslivost, poukázat na to, co myslivci dělají pro veřejnost. Za zásadní autor považuje, aby myslivost dokázala držet krok s jinými zájmovými skupinami a začala promyšleně působit na mínění veřejnosti, z níž je rozhodující oslovení mladé generace. Myslivci by neměli přicházet o možnost spolupodílet se na environmentálním vzdělávání, především v oblasti prožitkové pedagogiky. Učit děti, jak vnímat přírodu všemi smysly, zprostředkovat jim objevy a zážitky.

K žádoucí změně vnímání myslivosti společností a zároveň lepšímu stavu naší přírody by výrazně přispěla spolupráce s ekologi. Myslivce lze považovat za skutečné ochránce přírody, dokladem toho je jejich samotná celoroční činnost. Vysazují remízky pro zvěř, ale i pro ostatní živočichy, včetně zpěvného ptactva. Obdělávají políčka pro zvěř a i dalšími prostředky se starají o úživnost přírody pro všechny druhy zvěře. V době strádání zvěř správným způsobem příkrmují a chrání. Umělým a polodivokým chovem posilují snižující se stavy drobné zvěře, zejména bažantů, kachen, ale i vypouštěním zajíců se snaží zastavit jejich úbytek. Prakticky všichni myslivci dodržují zákony, doby hájení a respektují všechny chráněné druhy živočichů. Od jednotlivců, kteří to poruší, se distancují a sami dbají o jejich potrestání.

7 Závěr

Diplomová práce si kladla za úkol zmapovat a ucelit poznatky o výkonu práva myslivosti. Na konkrétním příkladu Mysliveckého spolku Chlum Kořenice byly zhruba vyčísleny průměrné roční náklady a výnosy na výkon práva myslivosti v této honitbě.

V úvodu diplomové práce byl vytvořen chronologický přehled historie myslivosti, mysliveckých spolků a osobnosti myslivosti. Bylo potvrzeno, že nároky na schopnosti a dovednosti myslivce se v průběhu času měnily jako reakce na potřeby společnosti. Dále byl definován význam myslivosti z různých úhlů pohledu, vyjma pohledu ekonomického. V této kapitole byla rovněž ve stručnosti nastíněna historie Mysliveckého spolku Chlum Kořenice. Následovala definice myslivosti ze zákona, ekonomický pohled na myslivost a vymezen vztah myslivosti a zemědělství. Ve stežejní části této práce byl uveden vývoj stavu lovu zvěře MS Chlum Kořenice od počátku jeho působnosti dodnes. Dále zde byl uveden vývoj lovu a stavu zvěře v České republice od roku 1966 do roku 2018, který má, co se týče drobné zvěře, klesající tendenci, a co se týče spárkaté, černé a škodné zvěře, rostoucí. Vývoj počtu myslivců a adeptů myslivosti, který je zde rovněž uveden, má v poslední době klesající tendenci. Další uváděnou položkou jsou průměrné ceny střeliva a jejich vývoj, ceny střeliva dlouhodobě rostou. Autor dále uvádí průměrnou cenu získání prvního loveckého lístku a zbrojního průkazu v ČR, dále pak průměrné ceny loveckých zbraní v ČR a výkupní ceny zvěřiny.

Hlavním cílem práce bylo stanovit průměrné roční náklady na výkon práva myslivosti v honitbě MS Chlum Kořenice. Tyto náklady byly vykalkulovány na 46 666,00 Kč. Dalším cílem bylo zjistit výnosy z myslivosti, které činily 2 960,40 Kč. Tyto výnosy plynuly především z ocenění získané zvěřiny. Z porovnání obou čísel vyplývá, že se výkon práva myslivosti v dané honitbě jeví jako vysoce ekonomicky nerentabilní, náklady více než patnáctinásobně převyšují výnosy.

Práce přinesla i další zjištění o tom, že myslivost je velice finančně i časově náročná volnočasová aktivita a v souvislosti se stálým zvyšováním cen se v blízké době nedá předpokládat zásadní obrat. Vzhledem k vysokému průměrnému věku stávající myslivecké základny lze očekávat další úbytek aktivně působících myslivců. Pokud nedojde k zásadnímu obratu ve vnímání veřejnosti a ke snížení vstupních i průběžných nákladů, například formou podpůrných prostředků a opatření, stane se myslivost zálibou, kterou si bude moci dovolit jen určitá skupina lidí.

8 Seznam literatury

- AMMER, Christian; VOR, Torsten; KNOKE, Thomas; WAGNER, Stefan. *Der Wald-Wild-Konflikt: Analyse und Lösungsansätze vor dem Hintergrund rechtlicher, ökologischer und ökonomischer Zusammenhänge.* Göttingen: Göttinger Universitätsverlag, 2010. ISBN 978-3-941875-84-5
- BOHÁČEK, Rudolf; KARAS, Miroslav. *Myslivost.* I. vydání. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1966, 483 s.
- ČERVENÝ, Jaroslav; ŠŤASTNÝ Karel; KOUBEK, Petr. *Zvěř: Ottova encyklopedie.* Praha: Ottovo nakladatelství, 2016, 400 s. ISBN 978-80-7451-521-7.
- ČERVENÝ, Jaroslav; KAMLER, Jiří; KHOLOVÁ, Helena; KOUBEK, Petr; MARTÍNKOVÁ, Natália. *Encyklopedie myslivosti.* Praha: Ottovo nakladatelství v divizi Cesty, 2004, 591 s. ISBN 80-7181-901-8.
- FEUEREISEL, Josef. *Zelená čísla o ekonomice v současné české myslivosti: co stojí myslivost v České republice.* Praha: Druckvo, 2010, 155 s. Myslivost pro praxi. ISBN 978-80-904417-6-7.
- FEUEREISEL, Josef. *Současná situace oceňování zvěře v ČR, na Slovensku a v Polsku.* Bratislava: Oblastná lesnická komora, 2001, 79 s.
- HANZAL, Vladimír. *Myslivost I.* 1. vydání. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze ve spolupráci s Druckvo, spol. s r.o., 2016. ISBN 978-80-213-2637-8.
- HANZAL, Vladimír. *Myslivost II.* 2. upravené vydání. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze ve spolupráci s Druckvo, spol. s r.o., 2018, 320 s. ISBN 978-80-213-2857-0.
- HANZAL, Vladimír. *Péče o zvěř a životní prostředí.* 1. vydání. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze ve spolupráci s Druckvo, spol. s r.o., 2017, 392 s. ISBN 978-80-213-2805-1.
- HROMAS, Josef. *Myslivost.* Písek: Matice lesnická, 2008, 491 s. ISBN 978-80-86271-00-2.
- JAVŮREK, Jaromír. *Myslivost.* Rozšířené vydání. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1961, 480 s.

KOMÁREK, Julius. *Myslivost v českých zemích*. 1. vydání. Praha: Čin, 1945, 347 s.

MAYLEIN, Klaus. *Die Jagd - Bedeutung und Ziele*. Deutsch: Tectum-Verlag, 2010, 1004 s. ISBN 9783828821828.

Penzum - základy znalostí z myslivosti: (i pro studující, kteří se připravují ke všem druhům mysliveckých zkoušek). 11. vydání. Praha: Druckvo, 2011, 880 s. ISBN 978-80-904417-0-5.

PETRÁNĚK, Karel. *Kronika LMS Úsvit Kořenice*. Kořenice, 1970.

REIMOSER, Friedrich. Die Jagd als wirtschaftlicher Faktor. In: DIETLEIN, Johanne; FROESE, Judith. *Jagdliches Eigentum*. Band 17: Springer-Verlag, 2018, s. 74. ISBN 978-3-662-54771-7

SKALA, David. *Ekonomické aspekty výchovy lovecky upotřebitelného psa (ohaře)*. Praha, 2018. Bakalářská práce.

WOLF, Ursula. Eine Kritik der Jagd. In: DIEHL, Elke; TUIDER, Jens. *Haben Tiere Rechte? - Aspekte und Dimensionen der Mensch-Tier-Beziehung*. Bundeszentrale für politische Bildung. Bonn, 2019, s. 279–285. ISBN 978-3-7425-0450-0

WOLF, Robert. *Československá myslivost*. 1. vydání. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1983, 160 s.

ŽALMAN, Josef. *Základy myslivosti*. 2. vydání. Brno: Tiskové a nakladatelské podniky Zář, 1945, 404 s.

Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem. *Zelené zprávy MZE* [online]. Brandýs nad Labem: Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem, [2005] [cit. 2020-06-11]. Dostupné z WWW: <http://www.uhul.cz/ke-stazeni/informace-o-lese/zelene-zpravy-mze>

Česko. Vláda. Zákon č. 449 ze dne 31. prosince 2001 o myslivosti. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 168, s. 9747-9770. Dostupné také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2001&typeLaw=zakon&what=Rok&stranka=2>>. ISSN 1211-1244.

Česko. Ministerstvo zemědělství. Vyhláška č. 244 ze dne 7. června 2002, kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, částka 92, s. 5178-5223. Dostupné také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2002&typeLaw=zakon&what=Rok&stranka=2>>. ISSN 1211-1244.

Česko. Ministerstvo zemědělství. Vyhláška č. 362 ze dne 7. listopadu 2013, kterou se mění vyhláška Ministerstva zemědělství č. 244/2002 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění vyhlášky č. 350/2003 Sb. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2013, částka 142, s. 6560-6563. Dostupné také z WWW:<<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2013&typeLaw=zakon&what=Rok&stranka=2>>. ISSN 1211-1244.

URL1: Historie a tradice myslivosti. *Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem* [online]. 2. března 2017 [cit. 2020-06-07]. Dostupné z: <http://www.uhul.cz/mapy-a-data/360-portal-myslivosti/myslivost-obecne/718-historie#Historie>

URL2: DRMOTA, Josef. Kde hledat ekologickou funkci myslivosti? *Myslivost* [online]. 1. června 2000 [cit. 2020-06-07]. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2000/Cerven---2000/Kde-hledat-ekologickou-funkci-myslivosti->

URL3: DRMOTA, Josef. Myslivost jako rekreační volnočasová aktivity. *Myslivost* [online]. 1. listopadu 2008 [cit. 2020-06-07]. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2008/Listopad---2008/MYSLIVOST-JAKO-REKREACNI-VOLNOCASOVA-AKTIVITA>

URL4: KOVÁŘÍK, Jaromír. Tradice v myslivosti. *Myslivost* [online]. 1. března 2004 [cit. 2020-06-07]. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2004/Brezen---2004/TRADICE-V-MYSLIVOSTI>

URL5: MARADA, Petr. Drobná zvěř, zemědělství a pesticidy. *Myslivost* [online]. 1. července 2017 [cit. 2020-06-07]. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2017/Cervenec-2017/Drobna-zver-zemedelstvi-a-pesticidy>

URL6: SOUKUP, Václav. Definice a význam myslivosti. *Myslivost* [online]. 1. ledna 2009 [cit. 2020-06-07]. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2009/Leden---2009/Definice-a-vyznam-myslivosti>

URL7: SIMON, Jaroslav. Polemika k polemikám o myslivosti. *Myslivost* [online]. 1. červen 2001 [cit. 2020-06-07]. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2001/Cerven---2001/Polemika-k-polemikam-o-myslivosti>

URL8: DRMOTA, Josef. Myslivost jako hospodářská činnost. *Myslivost* [online]. 1. říjen 2008 [cit. 2020-06-07]. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2008/Rijen---2008/MYSLIVOST-JAKO-HOSPODARSKA-CINNOST>

URL9: KOUDELKA, Oldřich. Etika myslivosti. *Kdelovit.cz* [online]. 11. listopadu 2014 [cit. 2020-06-07]. Dostupné z: <https://www.kdelovit.cz/cz/clanky/etika-a-historie-myslivosti/etika-myslivosti>

URL10: Die Jagd - nicht nur ein Hobby, sondern auch von wirtschaftlicher und ökologischer Bedeutung. *NR-Kurier* [online]. 13. června 2019 [cit. 2020-06-07]. Dostupné z: <https://www.nr-kurier.de/artikel/79652-die-jagd---nicht-nur-ein-hobby--sondern-auch-von-wirtschaftlicher-und-oekologischer-bedeutung>

URL11: WAMMERL, Patrick. Die Jagd als Milliardengeschäft. *Kurier* [online]. 18. prosince 2017 [cit. 2020-06-07]. Dostupné z: <https://kurier.at/chronik/oesterreich/die-jagd-als-milliardengeschaeft/302.646.529>

URL12: KOSSMANN, Sharon. Was kostet ein Jagdschein? *Kostenblick* [online]. 27. dubna 2020 [cit. 2020-06-07]. Dostupné z: <https://kostenblick.de/was-kostet-ein-jagdschein/>